

9

september
2009

cena 0,19 euro (6 Sk)

Staroturiansky

Prvý jesenný...

Deň ústavy SR – týmto štátnym sviatkom sa začína september, jeden deň končiacich sa prázdnin navyše! Ubehli veľmi rýchle, pre žiakov i pedagógov., nastáva čas práce! Trocha iný režim nastane aj pre rodičov žiakov základných škôl, predovšetkým prváčikov. Je aj prvým jesenným mesiacom, charakteristickým pre najradostnejšie záhradkárske práce- zber úrody. Nech je aká je- malá či bohatá, ale je predovšetkým „naša“, je najvzácnejšia, je najlepšia... Nastanú chladné, zahmlené rána predurčujúce akúsi nostalgiu. Ale vo svojej podstate je jeseň prekrásna- jej farby sú nenapodobiteľne úžasné (alebo naopak?) a strieborné nite pavučín, presvetlené slnkom dávajú obraz nad všetky obrazy... Tak si to vychutnajte, vyhnite sa nostalgii a zvládnite i svojich prváčikov... **J.M.**

Z OBSAHU:

- Spomienka na SNP
- Výzva k žiadostiam o grant
- „Výmena“ v PD Stará Turá
- Hasiči na Majstrovstvách Slovenska!
- Ešte o kamennom stĺpe
- Po stopách M.R. Štefánika v Alpách
- František Klimo, , Darina Bancíková
- Kultúra, šport, matrika, Msp...

Národná transfúzna stanica Trenčín oznamuje, že 2. septembra 2009 uskutoční v Dome kultúry Javorina Stará Turá od 8,00 do 10,00 h odber dobrovoľným darcom krvi.

POZVÁNKA

28.- 30. augusta- 80 výročie železnice Veselí na Morave - Nové Mesto nad Váhom

Železničná stanica Stará Turá: Trvalá expozícia Železničného múzea Stará Turá:

29.8. (sobota) od 7.00 do 20.00, 30.8. (nedeľa) od 9. 00 do 17.00 h

29.8. Country skupina River Band - od 20.00 h

30.8. Veľký dychový orchester DK Javorina a mažoretky Taktik zo Sobotištea od 8.30 h

30.8. Podjavorinský ľud. orchester pri ZUŠ Stará Turá od 16.45 h

Cestovný poriadok a ďalšie sprievodné podujatia nájdete na plagátoch a

www.staratura.sk

Spomienka v Nárči

Miestom spomienky na udalosti Povstania sa v našom meste stala osada Nárčie. Spomienková slávnosť sa konala v piatok 21. augusta. Po položení kytíc a vencov primátorka mesta Ing. Anna Halinárová pripomenula udalosti v Nárči a neďalekej osade Hlavina a o.i., povedala:

Kúsok od nás, tu v neďalekej osade Hlavina stojí malý pamätník, na ktorom je napísané: Na tomto mieste boli 3. marca 1945 za pomoc partizánom fašistami zavraždení Martin Kostelný, Pavel Kostelný a Michal Medňanský.

Tu, v Nárči je okolo nás šesť symbolických základov domov zaniknutej osady Nárčie, ktorá bola vypálená a obydliá už neboli obnovené.

Na malých pamätníkoch sú mená ich obyvateľov, ktorí boli varovaní pred vypálením a možno si tak zachránili svoje životy.

Osada Nárčie sa nachádza v celoslovenskom zozname vypálených obcí a miest počas SNP...

Po oficiálnych aktoch účastníci spomienky zotrvali v priateľských rozhovoroch pri malom občerstvení...

J.M.

Výzva na podávanie žiadostí o grant

Nadácia ŽIVOT je nezisková mimovládna organizácia, ktorej poslaním je zvyšovať a zveľaďovať kvalitu života všetkých ľudí mesta Stará Turá a blízkeho okolia a vytvárať priestor, kde sa práca a schopnosti jedných stretávajú s finančnou pomocou druhých.

Nadácia bola zriadená za účelom podpory rozvoja neziskových činností v Starej Turej a okolí v oblasti kultúry, športu, zdravotníctva, školstva, humanitných akcií a prispievania k všeobecnému zlepšeniu kvality života obyvateľov Starej Turej a okolia.

Nadácia ŽIVOT a Detská organizácia Fénix Stará Turá vyhlasuje 2. kolo Programu malých komunitných grantov na rok 2009.

CIELE PROGRAMU

Nadácia podporí aktivity, ktoré budú viesť k skvalitneniu a obohateniu voľnočasových aktivít detí a mládeže.

Podporované aktivity môžu byť z nasledovných oblastí: ochrana a podpora zdravia; prevencia a liečba drogovou závislosťou; podpora športu; zachovanie kultúrnych hodnôt.

Najmä aktivity zamerané na zatriťvnenie ponuky krúžkov a organizácií, ktoré sa pravidelne venujú deťom s cieľom priťahovať ďalšie deti a rozšíriť členskú základňu, pripraviť podmienky na celoročnú prácu s deťmi.

Prednosť budú mať projekty, ktoré umožnia zapojenie čo najväčšieho počtu detí prípadne mládeže a možnosť opakovania akcie, najmä činnosti.

PROGRAM JE URČENÝ:

- pre formálne aj neformálne dobrovoľnícke skupiny, krúžky, kluby, ktoré pracujú s deťmi a mladými ľuďmi
- pre vrstovnícke skupiny, ktoré pripravujú aktivity pre svojich rovesníkov

- pre dobrovoľníkov, ktorí sa vo svojom voľnom čase venujú pravidelne deťom a mládeži

KRITÉRIA:

- projekt je určený vekovej skupine do 26 rokov

- projekt sa realizuje v komunite na lokálnej úrovni

- aktivity skupiny môžu mať pravidelný alebo nepravidelný charakter

- celková výška nákladov na projekt nie je obmedzená, max. výška grantu na jeden projekt, ktorú je možné žiadať od nadácie nie je stanovená, obvyklá výška grantu je do 500 euro,

- grant v zásade nesmie byť použitý na investície - posudzuje sa individuálne v súvislosti s požiadavkami projektu

- finančné krytie zo zdrojov nadácie nesmie presiahnuť 90% celkovej sumy projektu – 10% zdrojov musí byť z vlastných zdrojov (musí byť finančný)

- financie budú záujemcom poukázané naraz

AKO ZISKAŤ PODPORU Z PROGRAMU:

- všetci záujemcovia o program a podporu majú možnosť informovať sa u koordinátora projektu a v informačnej kancelárii mesta

- záujemcovia o finančnú podporu spracujú projekt a pošlú ho na adresu koordinátora projektu

- správna rada rozhodne o udelení grantu

- s predkladateľmi schválených grantov sa uzavrie zmluva

- po ukončení projektu zodpovedný realizátor vypracuje hodnotenie projektu a predloží ho koordinátorovi projektu

Uzávierka prijímania projektov:
30.09.2009

Trvanie projektu:
15.10.2009 - 30.6.2010

Predloženie záverečnej správy:
do 15.10.2010

Bližšie informácie k vypracovaniu a podaniu žiadostí o grant dostanete u koordinátora Programu malých komunitných grantov: Ing. Ivety Petrovičovej 032 746 1625; 0915 984308

e-mail: financne@staratura.sk
v pracovných dňoch.

Formuláre sú k dispozícii na webovej stránke mesta Stará Turá:

www.staratura.sk/nadacia-zivot.

Ing. Petrovičová, správca nadácie

Vážení rodičia,

máte záujem, aby Vaša dcéra navštevovala pohybové hry so zameraním na basketbal? MESTSKÝ BASKETBALOVÝ KLUB Stará Turá otvára v školskom roku 2009/2010 basketbalovú prípravku pre dievčatá narodené v rokoch 2000 a 2001. Tréningy budú v športovej hale na štadióne pod vedením trénera Milana Šušťika od 7.9.2009 vždy v pondelok a stredu od 14.00 hod. do 15.30 hod.

V prípade záujmu sa skontaktujte s trénerom na telefónnom čísle 0907 142143,776 3562, alebo na sekretariáte MBK 0903 285313

www.mbkstaratura.sk, bsaket@mbkstaratura.sk

UPOZORNENIE!

DROBNÝ STAVEBNÝ ODPAD – z rekonštrukcií byt. jadier, loggií, okien...

VELKOROZMERNÝ ODPAD – nábytky, koberce...

NEBEZPEČNÝ ODPAD – televízory, chladničky, autobatérie, pračky...

Žiadame občanov, aby z dôvodu udržiavania poriadku pri kontajnerových státiach postupovali s vyššie uvedeným odpadom nasledovne:

1. Priviezli svoj odpad do Zberného dvora (areál býv. tehelne)

Pondelok, utorok, štvrtok, piatok 7.00 – 13.30 hod

Streda 7.00 – 17.00 hod.

2. Objednali si odvoz na tel.č. 776 32 15 – TECH. SLUŽBY Stará Turá

Bez nahlásenia odpad nebude odvezený.

Odpad sa vyváža vždy len v pondelok. Pokiaľ svoj odpad vyložíte v iný deň, bude „skrášľovať“ kontajnerové státie až do najbližšieho odvozu.

3. Stavebnú suť, kachličky, príp. iný odpad linoleum, nábytky, rádiá... v žiadnom prípade nevhadzujte do kontajnerov, ale umiestnite ho vedľa kontajnerov vo vhodných vreciach, škatuliach...

Z vašich telefonátov je zrejme, že nikomu sa nepáči neporiadok, ktorý vzniká pri kontajneroch, ale je to všetko nielen v našich, ale aj vo Vašich rukách.

Dakujeme za spoluprácu a pochopenie.

TSST

Čas nepostojí...

Tak je to od nepamäti. Všetko dozrieva v neustálom kolobehu života. Deti v prvej triede, jablká v záhrade, klasy na poliach i letokruhy na priereze stromu. Tak to má byť. Tak je to spravodlivé...

Medzi vzácne životné medzníky človeka patrí určite aj odchod do dôchodku. Skôr sa dá povedať: skončenie aktívneho veku, keď sa vytratí zhone, stres, zodpovednosť a prácu vystrieda oddych, odpočinok. Ten sa však v každom veku dá tiež prežívať aktívne...

Takýto medzník sa stal životnou realitou aj pre Ing. Ľubomíra Slimáka, dlhoročného predsedu Poľnohospodárskeho družstva Stará Turá.

Do niekdajšieho JRD nastúpil pracovať do funkcie hlavného zotechnika hneď po ukončení VŠP v Nitre v r. 1972. Na toto povolanie bol predurčený aj tým, že vyrastal v rodine známeho chovateľa. A Stará Turá mu nebola tiež neznáma, veď odtiaľto pochádza jeho matka.

Živočíšna výroba v sedemdesiatych rokoch pokračovala v ďalšom rozvoji, ktorej úspešné základy postavil Ing. Gajdoš a to aj napriek tomu, že sprievodným javom tohto obdobia boli ťažké pracovné podmienky, nízka mzda bez nároku na preplatenú dovolenku.

Pokrok sa ale zastaviť nedal, v osemdesiatych rokoch boli podmienky podstatne priaznivejšie, toto odvetvie si v spoločnosti získalo určitú vážnosť i úctu a s tým napredovala i životná úroveň družstevní-

kov. Živočíšna výroba na tunajšom družstve sa stavmi zvierat ale i úžitkovosťou stala jednou z najsilnejších v trencianskom regióne.

Začiatkom roku 1988 bol Ing. Ľubomír Slimák zvolený za predsedu družstva a túto funkciu vykonával až do tohto roku. Netreba zdôrazňovať, že išlo o roky neľahké, ťažké, keď z vrcholu začiatkom deväťdesiatych rokov (zisk cez 10 mil. Sk, vysoké hektárové úrody, stavy hosp. zvierat) došlo vplyvom politických a hospodárskych premien k nemalému poklesu výroby. I napriek tomu si družstvo udržalo určitú stabilitu, vysokú úroveň úžitkovosti i hektárových úrod na rozdiel od okolitých družstiev.

Po odchode Ing. Ľubomíra Slimáka do dôchodku bol za predsedu družstva zvolený doterajší podpredseda a mechanizátor Ing. Miloš Roháček.

PD Stará Turá

POĎAKOVANIE...

V mene terajšieho i predchádzajúcich vedení mesta Stará Turá ďakujem Ing. Ľubomírovi Slimákovi za vynaložené úsilie v neľahkých podmienkach, za spoluprácu s mestom Stará Turá a do nasledujúcich rokov zaslúženého odpočinku mu želim veľa dobrého zdravia, pohody a spokojnosti. Nastupujúcemu novému predsedovi Ing. Milošovi Roháčkovi prajem veľa síl a pracovných úspechov.

*Ing. Anna Halinárová
primátorka mesta Stará Turá*

Krátky úsek

komunikácie na Mýtnej ulici od kruhovej križovatky po križovatku Mýtna - Hurbanova pozná každý „domáci“ vodič a všetci tí, ktorí po hlavnom ťahu našim mestom prechádzajú. Z inej stránky ho poznajú obyvatelia priľahlých domov na Mýtnej a Hurbanovej ulici pre nadmerný hluk, ktorý spôsobujú ním prechádzajúce vozidlá, predovšetkým nákladné. Ozvena hrmotajúcich privesov, návesov a rôznych neupevnených častí (refaze, háky, klíny...) naberá na sile medzi činziakmi a cez otvorené okná pôsobí takmer ako pád malého lietadla! Viem, čo hovorím, pretože sa to týka aj mňa. Otázky a sťažnosti občanov sú na mieste...

Husitská cesta a Mýtna ulica, teda hlavný ťah našim mestom, sú komunikácie, ktoré spravuje Trenčiansky samosprávny kraj (po starom „štátne“ cesty).

Tento úsek spomínanej komunikácie nebolo možné vlni upraviť pri výstavbe kruhovej križovatky, pretože križovatka bola samostatná akcia financovaná z iných zdrojov. Najväčším problémom tohto úseku bola a doteraz je kanalizácia, uložená cca 1, 5 pod povrchom (železobetónové rúry DN 1200 – 1, 2 m svetlosť rúry). Hoci je t. č. už nefunkčná (vlni sa urobila nová, odklonená cez parkovisko na Mýtnej ulici), je stále pravdepodobne príčinou narastajúcich nerovností na komunikácii; dôvody počas nemalo desiatok rokov od jej uloženia môžu byť rôzne: životnosť, kvalita materiálu i jeho uloženia (vplyv spodnej vody...) obrovský nárast frekvencie dopravy, predovšetkým nákladných vozidiel. Na ich váhu zrejme nebolo podložie tejto komunikácie projektované.

Samozrejme, že mesto o tomto probléme vie a konaný úsek cesty sa dostal do programu rekonštrukcií a opráv komunikácií v správe Trenčianskeho samosprávneho kraja (TSK). V priebehu septembra bude vyhodnotené výberové konanie a čo najskôr by sa mala začať rekonštrukcia. Aj napriek obmedzeným finančným zdrojom a prioritám TSK v oprave a rekonštrukcii komunikácií veríme, že sa oprava tohto krátkeho, ale finančne náročného úseku Mýtnej ulice uskutoční.

J.M.

Pohne sa svedomie...

toho, kto dňa 30.7.2009 okolo 13.20 hod. odčudzil zo stojana pri OD Jednota bicykel žltomodrej farby? Sme spolu s manželom nepočujúci a máme 2 a pol ročnú dcérku, ktorej som nakupovala potraviny. Nemáme peniaze na nákup nového a preto touto cestou prosím o jeho vrátenie. Adresu nechávam v redakcii spravodajcu.

r.r.

Remeslá našich predkov

Už po piaty krát sa stretli ľudia, ktorým sú blízke naše tradície, tí, ktorí majú vzťah k ľudovej tvorivosti a folklóru na námestí Slobody v Starej Turej. Napriek horúcemu letnému dňu a dovolenkovému obdobiu nás potešila účasť mnohých, často už stálych návštevníkov.

Umelci a remeselníci ponúkajúci svoj tovar sa vždy potešia živému záujmu a príjemným rozhovorom s návštevníkmi. Pre nich to nie je len o obchode, ale predovšetkým o priateľskej atmosfére, ktorú vytvárame všetci spoločne. Aj to je jeden z dôvodov, prečo sa k nám radi vracajú.

Našou snahou je ponúknuť vám vždy aj niečo nové, čo tu doteraz na trhoch nebolo. Chceli by sme ponúkať taký sortiment, aby si

každý návštevník mohol nájsť niečo, čo sa mu páči, je mu blízke, prípadne po dačom podobnom dlhšie túžil. Teší nás, keď sú spokojné obe strany – aj tí čo predávajú, ale predovšetkým tí, čo kupujú.

K spokojnosti návštevníkov počas tohto trhu určite prispeli i členky Klubu žien v Starej Turej, ktoré ponúkali langoše, ktorých sa mnohí dožadovali. Množstvo predaných kusov svedčí o ich kvalite a teší nás, že tieto ženy napriek trocha vyššiemu veku majú chuť a energiu svojou aktivitou podporiť naše mestské podujatie. Ďakujeme im!

Tešíme sa na ďalšie stretnutie počas Vianočného trhu.

Organizátori podujatia, foto J.M.

MODERNÉ BEZBARIÉROVÉ NÁJOMNÉ BYTY V MORAVSKOM LIESKOVOM

Obec Moravské Lieskové je malebná podjavorinská obec, ktorá hraničí s ČR a konkrétne s okresom Uherské Hradiště. Leží západne asi 10 km od okresného Nového Mesta nad Váhom, v nádhernom prírodnom prostredí pod Veľkou Javorinou obšúpená Bielymi Karpatmi.

Táto obec ponúka pomoc v podobe domu osobitného určenia, v ktorom sú k dispozícii nájomné bezbariérové byty s jedno a dvojposteľovými izbami s prislúšenstvom. Súčasťou izby je predsieň, WC, sprchovací kút, kuchynská linka.

Nájomné bezbariérové byty sú určené pre osamelých ľudí, dôchodcov, ZŤP osoby, prípadne pre ubytovanie pracovníkov okolitých firiem.

Prostredie nie je sterilné a nemocničné, naopak, celý dom aj okolie je moderné a navyše veľmi

útulné. Priestory sú situované tak, že nájomcovia majú do centra obce veľmi blízko a zároveň ide o prostredie pokojné.

Je tu množstvo príležitostí na relax rôzneho druhu, v blízkosti budovy sa stavia multifunkčné športové ihrisko, posedenie na čerstvom vzduchu ponúka parčík v areáli MŠ, ktorá s ňou susedí. Samozrejme, prírodná scenéria je tak neopakovateľná, že prechádzky do okolitej prírody si môžete vybrať úplne nenáročnú, ale dajú sa vybrať aj náročnejšie trasy spojené s výletom. V dome i v jeho okolí sú priestory, ktoré poskytujú miesto na rozvíjanie sociálnych vzťahov, ale každý má možnosť tráviť chvíle aj v súkromí.

V prípade potreby a záujmu za poplatok obec zabezpečí aj nadštandardné služby.

Za paušálny poplatok sa poskytujú služby, ako je donáška stravy, drobné osobné nákupy potravín jedenkrát týždenne, vybavenie úradných záležitostí na obecnom úrade, pošte, v lekárni a podobne tiež jedenkrát za týždeň, pomoc pri domácich prácach dvakrát týždenne po 30 minút. Obyvatelia domu v rámci nadštandardného balíka môžu využiť aj dohľad a zabezpečenie ordinovania miestnych lekárov a následné prinesenie liekov, zabezpečenie zdravotníckej, ošetrovateľskej s opatrovateľskej starostlivosti.

Po objednaní si môžu nájomníci dať vyprať a vyžehliť osobnú, posteľnú bielizeň, prípadne záclony a upratať domácnosť podľa cenníka schváleného obecným zastupiteľstvom.

Ďalej sme schopní sprostredkovať kadernícke služby, pedikúru, relaxačné služby.

Tieto služby nie sú podmienkou prenájmu bytu, ale je možné navyše zabezpečiť ich zrealizovanie.

Veríme, že voči našej ponuke nezostanete ľahostajní a budete nás kontaktovať, prípadne sa informovať.

Tieto služby nie sú podmienkou prenájmu bytu, ale je možné navyše zabezpečiť ich zrealizovanie.

Veríme, že voči našej ponuke nezostanete ľahostajní a budete nás kontaktovať, prípadne sa informovať.

Info: OcÚ Moravské Lieskové 032/77 92 370,
referent@moravskelieskove.sk, www.moravskelieskove.sk

Kamenný stĺp vo fotografii

Patrili by článku o tejto kultúrnej pamiatke v našom meste z minulého čísla... Nielen z priestorových dôvodov som usúdil, že je vhodnejšie zoradiť tieto fotografie do časovej postupnosti, udržať čitateľov v „pozornosti“ a možno vyvolať ďalšie ohlasy, či diskusiu o pôvode, či dôvode tohto vzácneho predmetu v centre nášho mesta. K otextovaným fotografiám niet čo dodať, okrem foto č. 4. Autorka v minulom čísle uvádza, že: Stĺp bol v roku 1997 z miesta pri Topoleckom potoku preložený do parkovej časti námestia. Pravdepodobne už aj predtým bol preložený a pri týchto presunoch boli odstránené dva stupne, na ktorých stĺp spočíval a keď v roku 1977 bol preložený na betónový podklad, jeho historická hodnota sa značne znížila.

Áno, z fotografií je vidno, že stĺp stojí na trefom mieste, z rozprávania som počul o ešte jednom, teda štvrtom mieste. Pri jeho premiestnení v roku 1997 boli práce vykonané podľa riadneho projektu, schváleného KPÚ a pod dohľadom

oprávnenej osoby (Prispel naň aj fond Pro Slovakia). Aj z foto je vidieť, že stĺp bol prakticky iba „presadený“, teda bez akýchkoľvek zásahov do jeho telesa, žiaden betón sa ani neuberal, ani nepridával.

Už dlhšiu dobu existujú dva názory na pôvod a dôvod kamenného stĺpa. Osobne sa mi nepozdáva ani jeden, ani druhý. O význame tohto stĺpa ako praniera, trestoch a jeho použití na tento účel v histórii mesta nenájdeme žiadnu zmienku. Tiež sa mi nepozdáva názor, že by porazené vojsko (od Slavkova u Brna až do Rusi) stavalo takéto pamiatky, či vojsko alebo niekto iný. Ten racionálny a pochopiteľný dôvod mi chýba. Prečo na niekoľkotisícovej púti, ponáhľajúc sa do vlasti a k svojim rodinám, prečo práve a iba v Starej Turej? O žiadnej inej podobnej pamiatke pri ich návrate zmienky nepoznáam...

Skúsme spoločne hľadať ďalšie dôvody. Možno ich je viac- osobne si myslím, že ešte najmenej dva...

Ján Mikláš

Kamenný stĺp na prvom - pôvodnom mieste (asi 2 cm od pravého okna budovy, archív E.T.)

Pravdepodobne najstaršia zachovaná fotografia kamenného stĺpa (archív th.)

Fotografia kamenného stĺpa v publikácii Stará Turá (1983)

Premiestnenie kamenného stĺpa na terajšie miesto (1997 - foto J.M.)

Jeho súčasná podoba a miesto (foto J.M.)

ODKAZ SNP ZAVÄZUJE

Tento rok si pripomíname už 65. výročie SNP. Stále ešte medzi nami žijú priami účastníci tohto jedinečného vystúpenia nášho národa, ktorí so zbraňou v ruke dokumentovali svoju túžbu po slobode a identite, lenže ich je stále menej a menej. Mladšie generácie tieto spomienky oslavujú tiež menej a menej. V školských učebniciach sa tomuto obdobiu tiež nedostáva dôstojného miesta. I v médiách to nie je lepšie. Ako by zámerne a cieľavedome nám niekto chcel tieto historické fakty zobrať. Je len na nás aby sme si tieto fakty pripomenuli a my starší aj zaspomínali na tieto dni.

V prvých dňoch povstania po 29. auguste 1944 sa stalo slobodným najmä Stredné Slovensko. Západné Slovensko, oblasť Malých a Bielych Karpát oslobodené nebolo, preto sa tento odboj organizoval partizánskou formou.

Podjavorinský kraj má v tomto smere bohatú históriu.

V noci 15. septembra 1944 zoskočil neďaleko Martina I. D. Dibrov, Jozef Brunovský a iní. Táto skupina sa vydala na pochod do určeného priestoru na západ od Nového Mesta nad Váhom. Dňa 6. 10. 1944 sa uskutočnilo stretnutie partizánskych veliteľov v Hlavine, v dome Kostelných. Tu vznikla Druhá československá partizánska brigáda J.V. Stalina. Veliteľom brigády sa stal I.D. Dibrov a náčelníkom Jozef Brunovský. Vzniklo 13 oddielov. Oddiel Miloša Uhra, ktorý pochádzal z Lubine, mal názov Hurban. Hneď po zjednotení brigády 11. 10. 1944 M. Uher a I.D. Dibrov vypracovali plán prepadu nemeckej posádky v Starej Turej, ktorý bol určený na druhú hodinu v noci na 12. októbra 1944. M. Uher viedol skupinu, ktorá mala útočiť na meštianku, Kavický viedol partizánov k pošte a ľudovej škole. Ďalší obsadili priestor pri ka-

tolíckej škole. Boj sa začal pred druhou hodinou ráno a skončil o štvrtej. V tomto boji bolo zabitých 136 nemeckých vojakov a dôstojníkov, 43 bolo zranených. Na strane partizánov bol iba jeden mŕtvy - 21 ročný Samuel Marvônek z Jablonky. Až do oslobodenia partizáni absolvovali veľké množstvo bojov. Dňa 27. februára 1945 bol veľký boj v Cetuni, kde padol aj veliteľ Miloš Uher a jeho zástupca Anton Jakubík. Veľké obeť priniesli aj obyvatelia Turanských kopaníc, hlavne osady Narcie a Hlavina, kde Nemci zavraždili za pomoc partizánom Kostelného a jeho 32 ročného syna Pavla, zastrelili tiež Miška Medňanského, ktorý zomrel ešte ako nedospelé dieťa. Potom vystrelili rodinu Gregorovcov. Nemci sa kruto pomstili za pomoc partizánom dňa 8. marca, keď vtrhli do osady Narcie, kde našli 9 ranených partizánov, týchto priviazali v maštali o krmidlá a zapálili ich. Horeli ako

živé fakle a ich horiace telá osvetľovali múry domov. Fašisti zapálili aj sedem chalúp a tým osada Narcie zanikla. Už tam viac nikto nebyval. Z tohto malého nepatrného výpočtu udalostí povstania vidieť, že môžeme a musíme byť hrdí a našich spoluobčanov, ktorí nelutovali v boji za slobodu i niest i tú najväčšiu obeť, svoj vlastný život. Nezabúdajme na to a pripomínajme to i našim deťom a pripomínajme to i našim deťom a vnukom. Veď aký je to kontrast s dnešnou dobou, keď bez mihnutia oka sa predáva mestský majetok, likvidujú sa historické pamiatky, namiesto toho, aby sme boli hrdí na našich predkov a v úcte zachovávali to pre čo oni žili, bojovali i zomierali. Pretože si myslím, že ten kto nemá vzťah k histórii mesta a k jeho hodnotám minulým, nemôže mať tento vzťah ani k jeho súčasným hodnotám a obyvateľom.

Dušan Prachár

Stanovisko redakčnej rady k príspevku

Autor doručil príspevok red. rade v druhej polovici septembra 2007 a keďže už mohol byť uverejnený až v októbrom čísle, red. rada ho vzhľadom na jeho obsah, ktorý je zameraný na výročie SNP, považovala za neaktuálny a rozhodla nezverejniť ho. Má na to právo bez toho, aby to autorovi zdôvodňovala (viď tiráž časopisu).

V tomto roku bol príspevok doručený 14.8. a jeho pisateľ trval na jeho zverejnení. Môže byť zverejnený až v tomto (septembrom) vydaní, činíme tak a príspevok uverejňujeme v plnom znení s jednou úpravou: 63. výročie SNP sme upravili na 65. výročie...

K obsahu príspevku: red. rada konštatovala, že mesto Stará Turá celé obdobie od Povstania a ukončenia vojny po súčasnosť venuje trvalú a dôstojnú pozornosť významu SNP, jeho obeť a s tým spojeným pietnym miestam. Spomienky pri hrobách rumunských vojakov (oslobodenie mesta), na Námestí slobody (ukončenie II. sv. vojny) a v osade Narcie (SNP) sa stali tradičnými každoročnými celomestskými podujatiami. Na pamiatku gen. Dibrova sa každoročne koná turistický pochod (Pamätníkmi Bielych Karpát), určený

predovšetkým pre mladú generáciu - končí v partizánskom bunkri vo Vetešovom jarku a jej hlavným organizátorom je deťská turistická organizácia FÉNIX za pomoci a podpory mesta a ZO SZPB. Účastníci podujatia položia kyticu kvetov aj k pamätníku I. D. Dibrova na hrebeni Bielych Karpát a k pamätnej doske, ktorou je vyjadrená vďaka prostým ľuďom našich kopaníc za pomoc Povstaniu a je umiestnená pri chate v Grúňke. Za celé obdobie sa vybuďovalo mnoho pamätníkov - pomníkov a pamätných tabúl, tieto pamätníky mesto aj spravuje. Mesto každoročne participuje na oblastných, či krajských oslavách na vrchu Roh (organizačne, finančne, prácami TS ST...). Za celé toto obdobie mesto spolupracuje a podporuje činnosť ZO SZPB. Jeden z posledných žijúcich účastníkov bojov v horách Javoriny gen. v.v. Jozef Brunovský je čestný občan nášho mesta. História odboja je značná pozornosť venovaná aj v základnej škole v rámci občianskej náuky a dejepisu, priamo v jej interiéri na Hurbánovej ulici je umiestnená pamätná tabuľa padlým rumunským vojakom. Mnohé iné nomenované aktivity dôstojne pripomínajú toto významné obdobie v histó-

rii nášho mesta i Slovenska. Toto všetko dáva aj každému občanovi možnosť vyjadriť svoju úctu i vďaka osobnostiam a udalostiam z obdobia SNP a oslobo-

denia (skončenia vojny) napr. už iba účasťou na nemálo spomienkových podujatiach v priebehu kalendárneho roka.

r.r.

Doplnok k článku TEHELŇA zo Staroturianskeho spravodajcu č. 7/2009

V článku som uviedla, že prvý písomný záznam o tehelni v Starej Turej je z roku 1873. Asi dva týždne od uverejnenia článku som si vyhľadávala nejaké údaje o cirkevnej evanjelickej škole v Starej Turej v publikácii "Pamiatka 200. Výročia postavenia tolerančného evanjelického kostola na Starej Turej" som sa dočítala, že evanjelický kostol bol postavený v roku 1784 ale bez veže (v tom čase sa evanjelické kostoly nemohli postaviť s vežou). Ešte v roku 1797 bol kostol bez veže, zvonilo sa na zvonici, ktorá bola umiestnená pri potoku vedľa mostíka. Na konvente v roku 26.1.1797 bolo rozhodnuté, že ku kostolu bude pristavená aj veža. Na jar zavolali na poradu tehlárskeho majstra z Čachtíc i murárskeho a tesárskeho majstra zo Senice, kto-

ri prisľúbili prácu prijať. Tehlársky majster za pomoci cirkevníkov postavil na Trávnikoch pec a do apríla v nej vypálili 42 tisíc kusov tehli. Hlinu nakopali, piesok z potokov a drevo z lesov navozili cirkevníci. A 1. mája 1797 bol slávnostne položený základný kameň veže evanjelického kostola.

Dátum vzniku tehelne v Starej Turej teda môže byť jar 1797, čiže môže byť staršia o 76 rokov viac ako sa doteraz uvádzalo. A ešte dve poznámky k tehelni. Dlho bola tehla označovaná Ó-Turá (jedna takáto tehla sa nachádza v múzeu). A ďalej historik PhDr. Marián Zemene sa dočítal, že tehly zo Staroturianskej tehelne si kúpval i gróf Pálfy na stavbu (alebo dostavbu či prestavbu) Bojnického zámku.

Ing. Eva Tomisová

Hasiči z Drgoňovej Doliny skončili na majstrovstvách Slovenska na 6. mieste

V sobotu 8. augusta sa konali v Kysuckom Novom Meste Majstrovstvá Slovenskej republiky Dobrovoľných hasičských zborov v kategórii mužov a žien, ktorého sa zúčastnili víťazi jednotlivých krajských kôl. Súťažilo sa v dvoch disciplínach – požiarneho útoku s vodou a štafeta 8x50m.

Samotná súťaž sa začala slávnostným nástupom rozhodcov a súťažiacich a pokračovala príhovormi funkcionárov DPO SR a hostí. Slávnostné otvorenie pocítil návštevu prezident SR Ivan Gašparovič, prezident HaZZ Alexander Nejedlý, ale i zástupcovia dobrovoľných hasičov z Čiech, Poľska a Maďarska. Po oficiálnom otvorení prezidentom DPO SR Jozefom Minárikom sa mohli štartujúce družstvá pripraviť na štart jednotlivých disciplín.

V každej disciplíne malo družstvo dva pokusy, pričom do celkového hodnotenia sa počítal lepší z nich. Kategória mužov začínala štafetou a Drgoňova Dolina štartovala ako tretia v poradí.

V prvom pokuse dosiahla čas 75,26s, s ktorým nebola spokojná, najmä „vďaka“ tuhším svalom a jedným zaváňaním na náradí. V druhom pokuse sa však už nedokázala zlepšiť, keď dosiahla čas 76,32s, zasa po chybe

na náradí. Po skončení štafety boli hasiči z Drgoňovej Doliny na priebežnom šiestom mieste, pričom na prvých troch miestach boli Kátlovce, Topolčianky a Gerlachov. V disciplíne požiarneho útoku DHZ Drgoňova Dolina dosiahla v prvom pokuse s drobnými chybami čas 20,82s, a tak všetko

svoje úsilie sústredila do druhého pokusu, ktorým mala ešte šancu na vylepšenie svojho postavenia. Avšak tento pokus bol ešte menej vydatený ako ten prvý, a tak hasiči z Drgoňovej Doliny obsadili celkovým časom 96,08s konečné 6. miesto. V boji o prvé miesto uspelo družstvo z Kátloviec, keď zvíťazilo celkovým časom 89,23 s pred Topolčiankami s časom 90,11s a Rimavskými Zálužanmi s ča-

som 93,71s. V kategórii žien zvíťazila Senica pred Pruským a Topolčiankami. Víťazi jednotlivých kategórií získali okrem iných cien aj nové hasičské striekačky a víťaz mužskej kategórie obdržal od ministra vnútra SR hasičské vozidlo IVECO.

Šieste miesto na MSR v hasičskom športe DHZ je nesporne úspechom hasičov z Drgoňovej Doliny, aj keď predvedený výkon v deň „D“ nebol ideálny a samotní súťažiaci neboli so svojim výkonom spokojní. Poďakovanie za tento úspech patrí zainteresovaným členom hasičského zboru, mestu Stará Turá a všetkým tým, ktorí svojou prácou alebo finančnými prostriedkami podporujú DHZ Drgoňova Dolina.

I.D.

V čom to je?

Pred časom som v Novom Meste nad Váhom bola nútená navštíviť verejné WC. Pri vchode som sa dočítala, že návšteva ma bude stať 17 centov, tak som si ich vopred pripravila do ruky. Prišla som k okienku a chcela som službu zaplatiť, no za okienkom nikto nebol. Hlasno som pozdravila, ale nik sa neozval. Zaplatím, keď budem odchádzať, povedala som si v duchu a spokojne som odkráčala „využiť službu“. Okienko však zívalo prázdnotou i keď som odchádzala, a tak som drobné nechala na tanieriku za sklom. Po odchode z budovy som sa ocitla zoči-voči vchodu do verejného WC práve v čase, keď tam vošiel vysoký, elegantne oblečený a upravený muž. Počula som, že tiež hlasno pozdravil, no keď sa mu nikto neozval, zobral z tanierika mojich 17 centov a bez hanby odišiel preč. Zostala som stáť ako obarená. Chcela som mu nadať, chcela som... a neurobila som nič. Len som stála a neveriacky som krútila hlavou. Ani neviem prečo, ale spomenula som si na našu tohtoročnú dovolenku na jednom z gréckych ostrovov. Za účelom spoznávania ostrova sme si požičali auto a pri podpisovaní zmluvy nám majiteľ požičovne kládol na srdce, aby sme auto večer nechali pred hotelom, otvorené a s kľúčom v zapalovaní, že on si ho skoro ráno zoberie. Pri našej poznámke „no to snáď nie???!“ sa začal smiať a povedal, že nech sa len nebojíme, že auto celkom iste nikto neukradne. Nik by si to tam nedovolil. Veď to sa nesmie.

A teraz mi povedzte, v čom to je?! Veď ani u nás sa to nesmie.

Věra Tepličková

Z Centra voľného času Stará Turá

Školský rok 2009/10 sa u nás začal už v auguste.

Už od pondelka 24.8. sú dvere CVČ otvorené všetkým záujemcom o aktivity CVČ v novom školskom roku. Informácie a prihlášky sú k dispozícii každý pracovný deň od 8.00 do 16.30 hod. Oficiálny začiatok krúžkovej činnosti je od stredy 16.9., kluby otvárame od 1.10.2009. Ponuku záujmových krúžkov a klubov nájdete na stránkach: www.cvcstaratura.edupage.org alebo www.staratura.sk.

Nezabudnite, že aktivity si u nás nájdú malí i veľkí, deti i dospeláci, chlapci, dievčatá, ženy i muži. Tešíme sa na vás.

Věra Tepličková CVČ Stará Turá

Niečo zo slovenčiny

Súčasný systém, nie stávajúci systém

V jazykových prejavoch môžeme počuť hovoriť napríklad o stávajúcom stave úspor, o stávajúcom sociálnom systéme, o stávajúcom sortimente. Slovo stávajúci je prídavné utvorené od opakovacieho slovesa stávať s významom? opakovane zaujímať isté miesto, nachádzať sa niekde?, preto v citovaných spojeniach nie je vhodné a v konečnom dôsledku aj významovo nepriežračné. Namiesto neho treba v uvedených a podobných spojeniach siahnuť za prídavným menom súčasný, prípadne terajší. Správne teda je: súčasný stav úspor, súčasný sociálny systém, terajší sortiment.

Dr. Matej Považaj, Slovenčina na slovičko, SRo

Vybral J. M.

DOM KULTÚRY JAVORINA INFORMUJE

Program kina na mesiac september 2009

Streda 2. septembra 19.00 hod.

VŠETKY MOJE EX

USA romantická komédia. Slávny fotograf celebrít miluje slobodu, zábavu, ženy... Hrajú: Mathew McConaughey, Jennifer Garner... Slovenské titulky. Vstupné: 2 eura 100 min. MP od 12 rokov

Streda 9. septembra 19.00 hod.

ŽENY MOJHO MUŽA

SR/ČR/Maď. Nový slovenský film o živote známej a úspešnej moderátorky, ktorý ju zachytáva v rôznych životných situáciách, kde sa jej osud prepája s osudom ďalších žien v jednom bode, z ktorého sa nedá vyjsť bez toho, aby sa zamysleli nad svojim doterajším i budúcim smerovaním. Hrajú: Zdena Studenková, Martin Stropnický, Ľuboš Kostelný, Táňa Pauhofová, Anna Polívková a iní Vstupné: 2 eura 90 min. MP od 12 rokov

Utorok 15. a streda 16. septembra 19.00 hod.

HARRY POTTER a polovičný princ

USA dobrodružný fantasy film. Voldemortova sila stále rastie a nad svetmi čarodejníkov aj Muklov ziskava čoraz väčšiu moc. Slovenský dabing. Vstupné: 2,20 eura 143 min. Mládeži prístupný

Streda 23. septembra 19.00 hod.

TRASFORMES POMSTA PORAZENÝCH

USA sci-fi film. Náš svet, ich vojna. Hrajú: Shia La Beoret, Megan Fox. Slovenské titulky. Vstupné: 2 eura 144 min. MP od 12 rokov

Streda 30. augusta 19.00 hod.

PRÍPAD NEVERNEJ KLÁRY

Taliansko, ČR, kriminálna komédia na tému žiarlivosti a intríg. Hrajú: Zuzana Fialová, Anna Geislerová, Dorota Nvotová, Pavlína Němcová. Vstupné: 2 eura 92 min. MP od 12 rokov

NOVÉ KNIHY

V mestskej knižnici

BELETRIA: Meyerová Stephanie Morgan: Zatmenie, McKinleyová Tamara: Zem za morom, Kleypasová Lisa: Zimná láska, Archer Jeffrey: Kain a Ábel, Archer Jeffrey: Rodinná česť, Arnothy Christine: Horiaca púšť, Austenová Jane: Pýcha a predsudek, Hronský Jozef Ciger: Zbrané spisy VII., Hronský Jozef Ciger: Zbrané spisy VIII.

POÉZIA: Kol.: Medzi dvoma domovmi, Hudecová Katarína: Brkom ohniváka

DETEKTÍVKY: Holtová Anne: Čo je moje, Cornwellová Patricia: Predná línia, Coben Harlan: Dobro sa drž, Larsson Stieg: Millennium 3.,

Connelly Michael: Rozsudok ulice

NÁUČNÁ LITERATÚRA: Sitná Dagmar: Metody aktívneho vyučovania, Vries Simon Philip de: Židovské obrady a symboly, Tvorík Ľubomír: Učebnica pre vodičov a autoškoly podľa nového zákona, Isenberg Hans G.: 1000 policajných vozidiel, Spohn Margot: Aká je to kvetina?, Gminder Andreas: Aká je to huba?

DETSKÁ LITERATÚRA: Kahoun Jiří: Včelí mackovia od jari do zimy, Tešovičová Anita: Školská brána otvorená, Kernová Katarína: Detským srdiečkam III., Futová Gabriela: Psia škola kocúra Červenochvosta

Niečo zo slovenčiny

Nie poriadaf, ale usporiadať, organizovať

Nielen v hovorených, ale aj v písaných jazykových prejavoch sa môžeme stretnúť s používaním slovesa poriadaf napr. v spojeniach poriadaf súťaž, poriadaf kurzy, poriadaf prednášky. Sloveso poriadaf sa v našich slovníkoch označuje ako nesprávne a namiesto neho sa odporúča používať slovesá usporiadať, usporadúvať, prípadne organizovať, teda usporiadať súťaž, usporadúvať kurzy, organizovať prednášky. Ten, kto usporadúva súťaže, kurzy či prednášky, je usporiadateľ, resp. organizátor.

Námestie slobody, nie námestie Slobody

V slovenčine máme aj také názvy verejných priestranstiev, v ktorých druhové označenie ulica či námestie stojí na začiatku názvu a za ním je podstatné meno v genitíve, napr. Námestie slobody, Ulica partizánov. Druhové označenie je v nich súčasťou vlastného mena, preto ho píšeme s veľkým začiatočným písmenom. Podľa platných pravopisných pravidiel v názve Námestie slobody v slove námestie napíšeme veľké N a v slove slobody napíšeme malé s, v názve Ulica partizánov v slove ulica napíšeme veľké U a v slove partizánov napíšeme malé p. Dr. Matej Považaj, Slovenčina na slovičko, SRo **Vybral J.M.**

Dom kultúry Javorina pripravuje

30. septembra 2009 o 19.00 hodine vo veľkej sále DK Javorina koncert folklórneho súboru SLUK. Vstupné: 7,5 eura a 7,- eur
12. septembra 2009 - autobusový zájazd do Osvienčimu. Poplatok: 14 eur

12. septembra 2009 – autobusový zájazd do ZOO Dvůr Králové. Poplatok: 17 eur

24. septembra 2009 – autobusový zájazd do DA v Trenčíne na komédiu: FETIŠISTKY. Hrajú: Zdena Studenková, Kamila Magálová, Táňa Pauhofová. Vstupné + doprava: 18 eur

26. septembra 2009-autobusový zájazd do Noweho Targu. Poplatok: 12 eur

16. októbra 2009 – autobusový zájazd do nového SND: L.N.Tolstoj: Anna Kareninová. Hrajú: Tomáš Maštaľir, Zuzana Fialová, Slávka Halčáková a.h., Ľuboš Kostelný, Táňa Pauhofová, Martin Huba, Soňa Valentová, Gabriela Dzuríková, Zuzana Cigánová, Dušan Jamrich, Eva Krížiková a ďalší Vstupné + doprava: 15 eur

PRIPRAVUJEME NA OKTÓBER:

20.10.2009 o 19.00 hodine hudobno-zábavný program:REPETE Gala Návaty, v ktorom účinkujú : Lýdia Volejničková, Dušan Grúň, Martin Jakubec a hudobná skupina Akcent live band.

Záujemcovia o jednotlivé podujatia sa môžu prihlásiť na sekretariáte DK Javorina č.čteletónu 776 3366

Záujemcovia o jednotlivé podujatia sa mô-u prihlási: na sekretariáte DK Javorina č.tel.: 032/7763366 www.dkjavorina.sk e-mail: dkstaratura@zoznam.sk

OZNAM

Ing. Gustáv Rumánek si dovoľuje upozorniť vážených čitateľov Staroturianskeho spravodajcu, že v kancelárii Infoturu a v predajni Kniha, pán Jurčo, dal do predaja dve knižky: Bryndziarske pastorále, sága rodu Michala Klimáčka, starého otca Ludmily Podjavorinskej a Staroturianske trvalky, otvorený zoznam životopisov 143 nežijúcich staroturianskych osobností, ktoré sa tu narodili, alebo tu pôsobili. Autor sa poteší vašej pozornosti!

Havrany na námestí

Namiesto toho, aby sedeli doma so založenými rukami a nadávali na vládu, spoločnosť a mladých, rozhodli sa, že budú konať. Stali sa Nočnými havranmi. Uvedomili si jeden fakt. Ako dospelí sa rozhodli priviesť na tento svet deti. Nezabávajú sa zodpovednosťou za svoje rozhodnutie. Snažia sa deti riadne vychovávať. Robia však ešte niečo na viac. Prispievajú k tomu, aby bolo naše mesto bezpečnejšie. Počas víkendových nocí vychádzajú do ulíc. Nevychovávajú, nemoralizujú, chcú byť tam, kde je treba pomáhať.

Projekt Nočné havrany sa v Starej Turej realizuje od roku 2005. Za toto obdobie dobrovoľníci mnohokrát pomohli, nie len mladým. Prispeli k celkovému zníženiu kriminality v Starej Turej. Uvedené fakty možno prezentovať ako hlavné ciele projektu. Nestretávali sa len z úspechmi.

Od začiatku zápasia s nízkou informovanosťou o projekte.

Práve tento problém chcú zmeniť aktivitou, ktorú plánujú uskutočniť 29.8.2009. Na Námestí slobody v Starej Turej pripravujú prezentáciu projektu spojenú s rozdávaním informačných materiálov a odmien pre tých, ktorí sa prístavia a budú diskutovať o problémoch nášho mesta. Všetko sa má odohrať v priestoroch krytého pódiu. Na tomto mieste budú mať dobrovoľníci stánok s informačnými materiálmi. Budú pripravení diskutovať o projekte a iných problémoch, ktoré s tým súvisia. V uliciach mesta sa budú pohybovať tri ďalšie hliadky, ktoré majú upozorniť na dianie v centre mesta. Takouto činnosťou chcú Nočné havrany v Starej Turej prispieť k informovanosti o projekte. Aktivita je podporovaná Nadáciou ŽIVOT.

MsP

Inzercia

Predám krásne mládatá rozely pestrej (jún 2009), 20 eur/ks. Tel. 776 4009 večer.

Smútočná spomienka

Nie plač a slzy zanechávam.
Nie bolesť, čo už dnes nebolí.
Len s rosou líham na noc k trávam,
len čo som rád mal – zanechávam...
Vám škovan do spomienky šveholí.
Všetko, čo žije po mne v mojom mene
v práci a v láske, to ma pripomenie...
Dňa 6.septembra 2009 uplynie 10 rokov od úmrtia
Jaroslava MAJTÁSA
zo Starej Turej.

S láskou spomína celá rodina

Smútočná spomienka

Osirel náš dom, keď nie si v ňom.
Slzy v očiach stále máme, keď na Teba
s láskou a úctou spomínáme.
Dňa 16.9.2009 uplynie rok, čo nás navždy opustil náš
drahý
Miloš MICHALEC.

Kto ste ho poznali, venujte mu tichú spomienku.

Manželka Soňa, deti Marcel a Mário

HAIKU

*Nerovnú cestu
objavia deti, starci
a krívajúci*

NAŠE TRVALKY

B (28.3.1913 Stará Turá - 4.9.1994 Stará Turá, telesné pozostatky uložené v Šaštíne), rímskokatolícky kňaz, člen kongregácie saleziánov Dona Bosca (SDB). Študoval na Gymnáziu v Šaštíne, teológiu v Frýštáku, Ostrave a Lublani, a v Bratislave filozofiu a historické vedy. Tragickými udalosťami r.1950 uväznený v Podolínci, Želive, vrátil sa s podlomeným zdravím. Po návrate pomáhal v cirkevnom dianí. V septembri si pripomenieme 15 rokov od jeho smrti.

Vojtech Fajta (19.2.1921 Lutilla - 7.9.1999 Piešťany, pedagóg, organista, člen Speváckeho zboru slovenských učiteľov. Študoval na Gymnáziu v Levoči, na Učiteľskom ústave v Bánovciach n. Bebravou. Učil v Pružine, od r.1945 v Starej Turej na národnej škole. R.1948 spoluzakladal ľudovú školu umenia, učil hru na klavír a husle. Prešiel do Piešťan, kde bol organistom a zbornajstrom súboru Coro Laudamus. Začiatkom mesiaca je tomu 10 rokov, čo zomrel.

Marian Ivankovič (21.2.1924 Ružomberok - 28.9.1974 Ružomberok), pedagóg, hudobný skladateľ, otec František, matka Veronika rod. Mudrončíková, manželka Lucia, dcéra, dvaja synovia. Maturoval na gymnáziu v rodisku, hru na organ, kompozíciu a dirigentstvo študoval na Štátnom konzervatóriu v Bratislave. Bol všestranne aktívny, komponoval. Na Starej Turej viedol v Ludovej škole umenia detský spev zbor. Tento mesiac si pripomínáme 35 rokov od jeho smrti.

Michal Krúpa (23.9.1869 Stará Turá, Sús - 4.7.1947 Stará Turá), hauzírer, obchodník, prvý predseda Modrého kríža, spolku miernosti na St. Turej, manž. Katarína, rod. Nemcová.

Živil sa podomovým obchodom, neškôr mal v Starej Turej svoj obchod. Mal srdce pre sociálnu prácu. Modrý kríž podporoval hmotne aj duševne. Vzorne vychoval svoje deti. Stal sa váženým občanom. Pripomínáme si 140 rokov od jeho narodenia.

Ján Mačica (21.6.1920 Petrovec, Juhošlavia - 9.9.1944 Handlová, telesné pozostatky sú uložené na Mestskom cintoríne na St. Turej), vlastenec. Po maturite na Priemyselnej škole v Bratislave bol na základnej vojenskej službe a absolvoval Školu dôstojníkov v zálohe v Bratislave. Aktívny účastník SNP. 8.9.1944 bol zákerne prepadnutý Nemcami v slovenských uniformách. Ako ťažko raneného ošetrovala ho Eleonóra Hlubocká. V handlovskej nemocnici skončil. Od jeho úmrtia uplynulo 65 rokov.

Miroslav Nerád (12.9.1914 Ostrava - 28.3.2009 Stará Turá), manželka Anna, rod. Trenčianska, tragicky zahynula, synovia Miroslav a Ivan. Druhá manželka Nadežda, rod. Kajanová. V r. 1945 - 1978 národný správca až generálny riaditeľ. Vybudoval moderný výrobno - vývojový komplex Chirana s viacstísic zamestnancami so sídlom Generálneho riaditeľstva. Rozhodujúco, ako nik predtým komplexne vybudoval Starú Turú a okolie. Od r. 2004 je Čestným občanom Starej Turej, bol nositeľom vysokých štátnych vyznamenaní. Tento mesiac by sa dožil 95 rokov.

Štefan Švec (12.9.1893 Uhrovec - 27.9.1989 Bratislava), verejný notár, národovec, manželka Elena, rod. Kováriková, syn Lubomír. Pred Prvou svetovou vojnou pôsobil vo Vrábľoch. Potom bol notár v Slatine n. Bebravou a v Dolných Držkoviach, kde sa oženil. Na Starú Turú prišiel z Modry. Podieľal sa na budovaní budovy Mestského úradu, kúpaliska, ciest, elektrifikácii kopaň. Za SNP vystavoval falošné ilegálne doklady. Od úmrtia Štefana Šveca uplynulo 20 rokov.

Spracoval Gustáv Rumánek

Matričné okienko

NOVÍ OBČIANKOVIA MESTA

Nina Skaličanová, Alex Bachar, Jakub Kulíšek, Vanesa Líšková, Karin Zábajniková, Petronela Chalupová, Peter Kozempel, Ondrej Hudeček, Natália Mocková

UZATVORILI MANŽELSTVO

Matúš Drahoš z Hrachovišta a Mgr. Zuzana Tökölyiová z Bratislavy
Marek Hargaš zo Starej Turej a Zuzana Hrašná zo Starej Turej
Milan Hrabovský zo Starej Turej a Jana Pecnová z Myjavy
Miroslav Ďurina zo Starej Turej a Miriam Ferancová zo St. Turej
Ján Belák z Vaďoviec a Monika Špaldoňová z Myjavy
Jozef Pecho zo Starej Turej a Ivana Kuklišová zo Starej Turej
Marek Kamenčík z Hlohovca a Mgr.Martina Lachová zo St. Turej

ROZLÚČILI SME SA

Štefan Kobza, Ján Kubisa, Božena Rubaninská, Michal Vrábek

Naši jubilanti

V MESIACI SEPTEMBER 2009

70. r. - Alena KUHAJDOVÁ, Anna PRIBISOVÁ, Marta GOROGOVÁ, Mgr. Jindřiška MARTÁKOVÁ, Zdenko BIELČIK, Zuzana ČERNÁKOVÁ
75. r. - Pavol HUČKO, Ľudmila JEŽOVÁ, Emília CHUDÍKOVÁ, Ján ŠVANCARA, Mária PIRNÁKOVÁ, Elena ROHÁČKOVÁ
80. r. - Ing. Rudolf LIPOVSKÝ, Miloslav TRETINA, Anna SADLOŇOVÁ, Mária MARAZOVÁ, Anna KRŠÁKOVÁ, MUDr.Marta SALCZEROVÁ, Katarína BUNČIAKOVÁ
81. r. - Anna BUNČÁKOVÁ
82. r. - Michal DUREC, Jozef PAŽITNÝ, Alžbeta GREGOROVÁ, Anna KOLLÁROVÁ, Michal KOHÚTIK
83. r. - Alžbeta KLIMÁČKOVÁ, Ladislav ČEPELA
84. r. - Anna HOLOVICOVÁ, Ľudmila DURCOVÁ
86. r. - Mária ČERVENČÍKOVÁ, Ján HARUŠTÁK, Anna PETEROVÁ
87. r. - Anna PODHRADSKÁ, Katarína RZAVSKÁ, Michal VALENTA
89. r. - Emília ADÁMKOVÁ
90. r. - Katarína DURCOVÁ
95. r. - Pavlína PASTORKOVÁ
99. r. - Anna MIKULCOVÁ

Nezabudnuteľný deň

Bol piatok 17. júla, krásny slnečný deň. Dôchodcom z Paprade naozaj prialo počasie a už pri nástupe do klimatizovaného autobusu vládla dobrá nálada. Trasa jednodenného výletu: Bratislava- Čuňovo-Gabčíkovo. Bolo čo obdivovať a nielen v našom hlavnom meste. V Čuňove každého zaujal umelý kanál pre vodné športy, ktorý splavujú kajakári. Poznali sme to z televízie, ale vidieť to na vlastné oči bolo niečo celkom iné. Zážitkom bola aj plavba loďou na druhý breh Dunaja, ale najväčší dojem v nás zanechalo predovšetkým vodné dielo Gabčíkovo. Je to naozaj skvost i gigant. S obdivom sme pozerali na dve výletné lode v plavebnej komore, pod ktorými klesala vodná hladina, otvorili sa

mohutné vráta a lode pokračovali v plavbe... Stačili sme si vzájomne zakývať s výletníkmi, ktorí pokračovali v plavbe dolu prúdom Dunaja. Vodné dielo - ospevované i zatracované, ale v každom zanechalo úžasný dojem. Vzbudil i hrdosť, že také niečo na Slovensku máme. Na spätočnej ceste sme sa nakrátko zastavili v Dunajskej Strede.

Večer sme sa vrátili s dobrým pocitom príjemne prežitého dňa a z množstvom zážitkov, na ktoré sa nezabúda...

Za všetkých účastníkov zájazdu ďakujem mestu Stará Turá za finančný príspevok, vďaka ktorému sme mohli takto nádhorne stráviť jeden letný deň...

*L. Klimáčková
preds. KD Paprad*

Darina Bancíková, spomienky

V novembri tohto roka bude tomu 53 rokov, čo ukončila svoje pôsobenie na Starej Turej

Dňa 4. októbra 1954 som prišla na Starú Turú. Na stanici ma čakala manželka môjho principála, farára Bibzu. Prijali ma slušne. Na druhý deň som hneď cestovala do Bratislavy hlásiť sa na Krajskom národnom výbore a ísť na Generálny biskupský úrad (GBÚ). Môj principál, Miloslav Bibza, bol dobrý človek. Poslúchal na slovo svoju manželku a bol starostlivým otcom, v prvom rade mal na mysl rodinu. Preto na vtedajšie pomery priveľa fyzicky pracoval, získal o sebe mienku, že je hmotár. Povinnosti kňazské si vzorne plnil, len vždy sa náhlil, aby čím skôr mohol niečo robiť – v prospech detí. Nikto v senioráte nepamätá tak usporiadaný archív, ako on. Keď to porovnávam so súčasnosťou, vtedy ho považovali za „zlého“ farára, až priveľmi ho podceňovali a dnes by bolo dobre, keby ne jeden farár bol tak precízny v zborovej práci, ako on. Veď vlastne niet farára, ktorému by dnes nešlo o hmotnú zainteresovanosť.

Úvodnú kázeň som mala 10. októbra. Po službách Božích ma jeden z kostolníkov poklepal po pleci a povedal: „Dobre ste to odbavili, rozliehalo sa to ako keď Guzová spieva“. Vtedy to bola popredná speváčka ľudových piesní a podľa kostolníka to tedy bola pre mňa najlepšia pochvala. Len s kýmkolvek som sa zhovárala, každý povedal: neľahká práca Vás čaká, však uvidíte, až sa rozhládite. Prvý problém sa hneď ukázal. Principál mi prehlásil, že nič iné nebudem robiť, ale musíme mať náboženské večierky. Bolo treba zhromaždiť spevokol, ktorý sa rozpadol. Pomáhal mi horlivý brat, Mirko Hvozdčara, ktorého neprijali na Teologickú fakultu. Spomeniem, že za rok pomáhal v zbere v Kostolnom Mirkovi Kýškovi, turanskému rodákovi...

V jedno som však pevná verila, že s Božou pomocou niečo tu predsa vykonám a i keď nebudem ja mať z toho úžitok, bude mať nástupca. Bola to Milka Šulavíková, vydatá Kiššová, ktorá mi moju predtuchu neskôr potvrdila, že cítila pri práci, že už tu niekto pracoval. Krátko po príchode podvečer ma tiež navštívil

spomínaný Mirko Kýška, farár v susednom Kostolnom, zať zborodzorcu Dr. Úradníčka...

V Považskom senioráte ma veľmi pekne prijali. Seniorom bol Jozef Kmeť, farár v Novom Meste nad Váhom, pri ktorom bola kaplánka Zuzka Mazáková, vydatá Štanclová, s ktorou som si veľmi dobre rozumela. Senior na pastoračnej konferencii ma privítal s tým, že „svojou vehemenciou, inteligenciou prekonám čakajúce ma prekážky“.

Prvým próbnym kameňom bol na Turej prvý pohreb istému Klimáčkovi, pohnevanému s farárom Bibzom. Rodina ma pozvala na návštevu, keď spomínaný bol už na tom veľmi zle. Prehlásil pred rodinou, že ja ho mám pochovať. V rozhovore sa podarilo mi priviesť ho k tomu, aby odpustil bratovi farárovi a všetko ponechal najvyššiemu Sudcovi, ba navrhla som mu, aby sa zmieril s bratom farárom. Na to jeho syn prehlásil, že si nepraje, aby vstúpil do ich domu. Klimáček bol za stretnutie. S týmto návrhom nepochodila som na fare. I taká bola Stará Turá.

Návšteva služieb Božích sa sprvu zväčšila – ľudská zvedavosť, potom zase ostalo po starom i keď mi ľudia prehlasovali, že oni tu nepoznali, aby niekto pracoval s takým záujmom. Podarilo sa mi presadiť, že motlitebné miestnosti sme dali do poriadku a urobili veľké riadenie kostola. Pritom starý kostolník poznal, že keby sa mi podarilo tak vyčistiť, vymiešť ľudské srdcia.

Dňa 23. novembra 1954 som pochovávala kopaničiarku, ktorá bola len dva týždne našou cirkevníčkou. Keď išlo o háklivý prípad, principál ho mne vždy prideliť. Na truhlu s mŕtvou sa čakávalo na kraji mestečka. Naraz príbehol na bicykli čierny chlap, len tak blýskal očami a bez úvodu spustil: „Som dobrý luterán, ale to vám nepristane. postarám sa, aby žiadna ženská nebola kňazom. To je urážka Krista. Ten nebol nijakou ženou. Postarám sa, aby ste sa dostali odtiaľto preč“. Sotva povedal, že sa volá Vrabel z Trávníkov, časti Starej Turej, hneď odišiel. Nestihla som mu ani povedať, že sa mu poďakujem, ak ma dostane odtiaľto preč.

Vyhľadala som bývalého vedúceho Modrého kríža, brata Slavku. Mala som dlhý rozhovor s ním. Spomenul, že by som sa mala venovať skôr malému krúžku, ako väčšine ľahostajných, ktorých nezískam a zbožných zatiaľ stratím. Ja som však prišla pre všetkých.

Počula som však i mnoho chváľ na seba, že si ani jedného kaplána neobľúbil, ako mňa. Učiteľ Hargaš počul vo vlaku zhovárať sa študentov, mladíkov. Aká škoda, že v našej cirkvi nie je ušná spona, ako by sa im to hodilo, keď majú kaplánu! Chvály sú príjemné, neraz povzbudia, mohli by potešiť, mňa netešia. Vidím, akí sú milí k br. farárovi tí, ktorí za chrbtom nášho nadávajú.

Dňa 21. augusta 1955 som mala milú návštevu – z Mikuláša-Vrbice a filie prišlo ma navštíviť 19 cirkevníkov a cirkevníčok. Cestovali nocou na Starú Turú i domov. Domáci cirkevníci sa divili, že sa mi dostalo takej pocty. O pohostenie som sa sama postarala, len p. Bibzová mi vyšla v niečom v ústrety. Na fare sa zlepšila situácia v tom zmysle, že p. farár mi kázal povedať biskupom, že ak ma preložia, aby mu dali za kaplána zase ženu. Zostala som tam ešte rok a mal to byť trest.

Dňa 18. januára 1956 mi v Skalici prof. Dr. Sivák operoval nosnú prepážku. Dňa 2. marca sa učiteľovcom Hargašovcom narodili trojčatá – chlapci v siedmom mesiaci. Sotva som ich stihla pokrstiť, zomreli. Ja som ich pochovávala bez kázne, ako bolo zvykom, čo mi principál vyčítal, že pohreb nemôže byť bez kázne. Podobný prípad som pochovávala v Mikuláši a bolo to len na cintoríne a bez kázne, čítaný text, modlitba. Tu išlo o učiteľa, takže v sprievode bola celá škola. Pri vlastnom pohrebe boli však vnútri len tí najbližší.

V deň, kedy mávajú štvrtáci a piatáci náboženstvo, šlo sa na výlet na Červený kameň a do Smoleníc. Volali ma, že pôjdu aj dospeli. Požiadala som o radu uč. Hargaša a uč. Slezáčkovú, ktorí sa spýtali riaditeľa Gavoru. Ten prehlásil, že by to musel hlásiť a že by potom mohol ísť aj katolícky dekan a aj židovský rabín (ktorý v Starej Turej nebol).

Neskôr sa veľmi pohoršoval nad návrhom spomínaných učiteľov. Chcela som sa ho spýtať, či sme v ČSR rovnoprávnymi občanmi, ale učiteľ Hargaš ma od toho odhovril, že by len oni mali z toho nepríjemnosti...

Otázka preloženia z Turej stávala sa aktuálnou, Dr. Úradníček ma znova nahováral zostať na Turej, že možno ma vyvolia za kňaza, lebo 1. januárom Bibza pôjde do dôchodku. Kandidovať mali ešte aj Juráša a Dlháňa. Nešlo mi o Turú, ale o historickú skutočnosť, lebo vtedajšia cirkevná vrchnosť, možno aj štátna, sa vyslovila, že nijaký zbor nebude ženu kandidovať za farára. Mala prísť Milka Šulavíková, vyd. Kiššová. Prijala som však preloženie, aby som urobila radosť mamičke. Čakajú ma nové ťažkosti ako kňaza i ženu. Odchádzala som s prosbou k Pánu Bohu, aby mi „ich pomohol prekonať nie pre moju, ale Jeho slávu.“

Asi pred dvomi týždňami som si znova prečítala, čo som napísala o svojom živote. Zabudla som spomenúť sestru Mariu Rafajovú, poetku, kedysi pracovničku v Armáde spásy, ktorá prišla ku Kristíne Royovej a dlho s ňou spolupracovala v Modrom kríži. Rafajovú som poznala podľa mena, lebo jej básne vydal aj Tranoscius a tam som predtým pracovala. V dobe môjho kaplánavania bývala v domčeku na kopaničke (Jazviny, pozn. zost.)... Keď som k Rafajovej prvý raz prišla, práve natierala dlážku. Samozrejme pridala som sa a spoločne sme dlážku natreli a potom som mala s ňou obohacujúci rozhovor a najmä krásnu modlitebnú chvíľu. S Rafajovou som si mohla vždy otvorene pohovoriť. Na Starej Turej bol lekárnik, Čech, ktorý sa veľmi zaujímal o Kristínu Royovú, lebo bola podľa mienky špiritistov stále na vysokej priečke, ako oni chápali splynutie človeka s najvyššou Bytosťou.

Neskôr odišla aj so zbytkom diakonýs Modrého kríža viest starobinec do Zemianskeho Podhradia, kam som ju išla navštíviť s pani Rozsypalovou, ktorá bola zamestnaná na MNV, kam som chodila odpisovať staré cirk. matriky a mala som s ňou zaujímavé rozhovory.

Oporu v práci mala som i v

zborovom dozorcovi Dr. Úradníčkovi, kam som chodila na večeru v Štedrý deň.

Vo vedľajšej budove, tesne spojenej s budovou fary, bola škola, kde bývali učiteľovci Hargašovci, veľmi milí ľudia, s ktorými som si mohla dobre podedatovať.

Nezabudnem na debatu s Jehovistami. V Starej Turej a na kopaniciach bolo veľa sektárov. Vybrala som sa raz na horný koniec do jedného domu jehovistov. Ako zistili, že kaplánka prišla na rozhovor, hneď sa dopratali všetci zo susedstva a dávali mi otázky. Slušne som ich vypočula, odpovedala a potom som ja začala dávať otázky. Na to sa zodvihli, že už musia do družstva a rozprchli sa, ale nie do práce, ale informovať ďalších susedov, že kaplánka sa prišla s nimi zhovárať, ale neobstála atp. Skúsenosť: k jehovistom neoplatí sa byť slušným.

Veľmi rada som chodila do Lubiny k Radošovom, ale najmä do Bziniec k br. Struhárikovi. Úradne som bola poverená mu písať na stroji, na čo ma pán farár vďačne uvoľňoval. Boli to vzácne chvíle, keď mi br. farár diktoval svoje práce a pri tom sme sa zhovárali o množstve vecí. Priateľstvo trvalo, dopisovali sme si, ba spolu sme boli aj súdení a odsúdení.

Prekladací dekrét zo Starej Turej do Lučenca bol s platnosťou od 1. novembra 1956. Prišiel však tak, že som sa lúčila až 11. novembra a ráno 12. som cestovala.

Lúčila som sa celkom pokojne, ale pri pohľade na plačúcich ľudí, zaslzila som aj ja. Ráno pri rozlúčke s farármi Bibzovcami som sa však už nezdržala síz. Pán farár ma vypevďal so žehnaním, nabádajúc ma k opatrnosti. Pri rozlúčke som priznala, že neľutujem čas strávený na Starej Turej, lebo som tu získala mnoho skúseností, ktoré iste budem môcť využiť v službe Pánovej.

Spomeniem tu staršiu cirkevníčku, sestru Juríkovú. Vypevďadila ma až do Nového Mesta n. Váhom, hrozne nariekajúc. Veľmi si ma obľúbila. Zakúsila som od nej veľa prejavov neraz obetavej lásky. Chodila som pešo do kopanice Súš, jedna cesta osem kilometrov, prevýšenie 400 metrov. Cez zimu neraz som si sama chodník robila a cítila som sa ako v rozprávke. Mohla som hovoriť: nevidieť tu vtáčika-leťáčka, nie že by to človečička. Rok predtým v susednej doline zmizla slobodná žena a po čase našli ju v kanále s vyrezaným prirodzením. Keď sa to v jeseni zopakovalo, sestra Juríková prišla mi naproti aj na pol cesty. Keď som sa v zime vracala, v mestečku už svietili pouličné lampy. Nikomu – okrem nej – neprišlo na um, že aj ja som ohrozená...

Zo Starej Turej som prišla domov k mamičke do Banskej Bystrice 12. novembra 1956.

Autor článku ďakuje ThDr. Miroslavovi Kýškovi za poskytnutie podkladov.

Gustáv Rumánek

LEKÁR MUDR. FRANTIŠEK KLIMO

Budúci mesiac, dňa 8.10.2009 dožíva sa lekár a publicista MUDr. František Klimo, rodák v neďalekosti Pobeďima, významného jubilea, osemdesiat rokov.

V rokoch 1950 – 1956 študoval na Lekárskej fakulte Univerzity J.Á.Komenského v Bratislave, po promócií pôsobil v Nemocnici s poliklinikou v Trnave. Od roku 1958 bol dvanásť rokov praktický lekár v Starej Turej. Pokiaľ nám siaha pamäť, ordináciu mal na prízemí severného krídla budovy dnešného Mestského úradu. Rád spomína na tieto strávené roky a na prácu pri starostlivosti o ľudí v našom meste a jej členitom okolí (Paprď, U Mikulcov, Durcech dolina, U Vankov, Černochoch vrch, Podlipovec a pod.), rád spomína na činnosť v mestskom zastupiteľstve, pri zakladaní organizácií Červeného kríža, či pri kurzoch prvej pomoci. Kto ste ho poznali, pripomeňte si ho v predstavách a oboznáňte sa s jeho ďalším, zaujímavým pôsobením.

MUDr. František Klimo spravidla vždy hovoril to, čo si myslel, a nie to, čo sa od neho očakávalo. Vďaka mimoriadnej húževnatosti bol akceptovaný ako bezpartajný aj v pozíciách, kde sa predpokladala vtedajšia strana príslušnosť.

Po odchode zo Starej Turej pôsobil v Senici ako praktický lekár. Potom v r. 1971 – 1990 bol vedúcim odborom zdravotníctva ONV a dbal v reálnych podmienkach o rozvoj existujúcich zdravotníckych zariadení.

Po konferencii WHO (Svetová zdravotnícka organizácia) v Alma Ate r. 1978 si stále viacej uvedomoval dôležitosť kontinuálneho vzdelávania lekárov. Naše zoštatnené zdravotníctvo dovtedy s tým nerátalo. Preto bol v r.1979 smerom k ministrovi zdravotníctva a predsedovi SLS (Slovenskej lekárskej spoločnosti) iniciátorom ustanovenia odboru všeobecné lekárstvo a odbornej spoločnosti všeobecného lekárstva. Veľmi pozitívne sa hodnotí, že MUDr. Klimo sa obrátil hneď po vzniku spoločnosti s návrhom na spoluprácu s Nemeckom a Maďarskom. Táto ponuka bola ochotne prijatá a dobre sa rozvíjala i s neskoršie vzniknutou Českou spoločnosťou.

MUDr. Klimo päť rokov predsedal Federálnemu výboru Spoločnosti všeobecného lekárstva.

Náš jubilant v r. 1979 – 1990 založil a aktívne viedol bulletin „Spravodajca Spoločnosti všeobecného lekárstva“, ktorý obsahoval najmä odborné články a organizačné informácie. Priaznivý postoj k bulletinu mal i prof. MUDr. T. R. Niederland, či doc. MUDr. K. Holomáň.

V rokoch 1981 – 1992 bol MUDr. Klimo členom redakčnej rady časopisu Praktický lekár a od r. 1992 časopisu Choroby hlavy a krku.

MUDr. Klimo publikoval viac ako sto článkov v odborných lekárskejších časopisoch. Zaoberal sa najmä koncepčnými otázkami, problémami diagnostiky, terapie, metodiky, zdravotnej dokumentácie a osobitne otázkami starostlivosti o rodinné zdravie.

V rokoch 1989 – 1990 bol hlavným odborníkom Ministerstva zdravotníctva pre všeobecné lekárstvo.

Náš jubilant neostal nič dlhý ani knižným publikáciám. Po viacročnej príprave vyšla v r. 1989 – 1991 štvorzväzková, širšie koncipovaná monografia MUDr. Klimu a kolektívu autorov s názvom Všeobecné lekárstvo. Onedlho prichádza na knižný trh publikácia Praktické a rodinné lekárstvo, pri ktorej pôsobil ako zostavovateľ, šéfredaktor a hlavný autor.

Záverom týchto riadkov o našom jubilatovi treba pripomenúť, že nie je v možnostiach takéhoto článku vymenúvať všetky jeho aktivity. Uvedené skutočnosti upozornili nás však, v čom bola sila jeho osobnosti. Vyplývala z už naznačenej celoživotnej pracovitosti a húževnatosti.

MUDr. František Klimo mal trvalý, celoživotný záujem pracovať v prospech zdravotníctva. Patrí mu veľká vďaka za všetko pozitívne, čo vykonal. K tomu patrí i naše želanie pevného zdravia.

Podľa príspevku Eriky Svobodovej pre Staroturianskeho spravodajcu spracoval

Gustáv Rumánek

Volejbalové soboty našich cirkví

Je už dobrou tradíciou, že mladí ľudia z troch cirkví, ktoré sa nachádzajú v našom meste sa každý týždeň stretávajú pri športových zápoleniach. Samozrejme, účasť v tej či onej cirkvi nie je podmienkou a tak máme radosť i z návštev z iných cirkví alebo mimocirkevného prostredia. Tak to bolo i v minulom školskom roku. Schádzali sme sa každú sobotu večer v telocvični základnej školy na Hurbanovej ulici. Tieto volejbalové soboty sa stali významným prostriedkom nášho vzájomného spoznávania a budovania vzťahov. Prispeli nielen k rozvíja-

nie pohybových schopností a ponúknutiu možnosti aktívnej formy oddychu, ale najmä k šíreniu atmosféry tolerancie, porozumenia, vzájomnej žičlivosti a povzbudzovania sa príslušníkov z rôznych konfesíí či svestonázorov. Veríme, že i týmito stretnutiami sme vytvorili pôdu pre ďalšiu spoluprácu a načerpali sme tu veľa nových síl aj pre ďalšie aktivity, ktorými mladí ľudia z jednotlivých cirkví slúžia našim občanom, predovšetkým tým najmladším. Naša vďaka za finančnú podporu patrí Nadácii Život.

Mgr. Pavol Trúsik, o.z. SLUHA

Po stopách M. R. Štefánika do Savojských Álp

Pri príležitosti 90. výročia úmrtia generála Dr. Milana Rastislava Štefánika sme mali o ňom v Jednote dôchodcov pútavú prednášku. Prednášal nám veľký znalec Štefánika Mgr. Peter Pavel Uhlík, bývalý učiteľ z Brezovej pod Bradlom, rodák zo Starej Turej, výnimočne vzdelaný a charizmatický človek. Pán Uhlík je zakladateľom Štefánikovej spoločnosti, jej dlhoročným predsedom a podpredsedom v súčasnosti. Je aj šéfredaktorom časopisu Bradlo. Už dlhé roky usporadúva viacdňové zájazdy po stopách M. R. Štefánika. Dostalo sa mi cti, že jedného takého zájazdu som sa mohla tento rok zúčastniť aj s manželom.

Brixen

Z Brezovej pod Bradlom sme vycestovali uprostred noci, aby sme do Brixenu, kde sme mali stráviť prvú noc, prišli v podvečer. V tento deň sme mali dlhšiu prestávku pri krásnom jazere Mondsee. Keď sme sa v Brixene ubytovali v hoteli, išli sme sa prejsť centrom Brixenu. Cieľom našej prechádzky bol dom, v ktorom bol vo vyhnanstve český novinár Karel Havlíček Borovský. Poslala ho tam rakúska vláda za jeho neohrozený boj za slobodu svojho národa. Žil tam v rokoch 1852 až 1855. Dom je samozrejme už dávno v súkromných rukách, ale dovolili nám, aby sme sa pri jeho pamätnej tabuli mohli vyfotografovať. Dnes je Brixen talianske mesto s názvom Bressanone, ale predtým patril samozrejme Rakúsko-Uhorsku. Je to univerzitné a biskupské mesto. Keďže sme prvú noc strávili v autobuse, veľmi sme sa už tešili na noc v hoteli Goldenes Kreuz (Zlatý kríž). Po raňajkách sme opäť „vyrazili“ na dlhú cestu autobusom cez Bolzano, Trento na Veronu, Miláno, Aoustu do francúzskeho Chamonix. Mali sme samozrejme niekoľko zastávok, ale najdôležitejšia bola v meste Rovereto. Chceli sme tam navštíviť Sacrano Militare Castel Dante- pamätník obetiam

1. sv. vojny. Bohužiaľ bol tento pamätník uzatvorený, ale o kúsok ďalej bol ďalší pamätník so zvonom Maria Dolens. Je to najväčší zvon sveta. Navrhol ho Antonio Rosaro na počesť padlých vo všetkých vojnách a ako výzvu mieru a bratstva ľuďom celého sveta. Zvon bol odliaty v roku 1924 z bronzu kanónov, ktoré venovali všetky národy, ktoré sa zúčastnili 1. svetovej vojny. V máji v roku 1925 bol pokrstený menom „Maria Dolens“. Zvon bije každý večer 100 slávnostných úderov, aby svojím zvukom pripomínal vojny celého sveta. Zvon je vysoký 3,36m, má priemer 3,21 metra, váhu 22,39 ton, srdce zvona váži 600kg a podporná konštrukcia 10,3 ton. Pri zvone je umiestnené i múzeum, kde sú zobrazené na stenách i podlahách výjavy z vojen novodobej histórie a rôzne predmety z nich. Cestou k zvonu od múzea je alej vlajok štátov, ktorých sa vojny dotkli. Až na takomto pietnom mieste si človek uvedomí, ako si máme vážiť, že žijeme v mieru. A mali by sme si vážiť i taliansky národ, ktorý sa o takéto pamätníky vojny stará. Sú to i iné pamätníky, ale hlavne cintoríny, na ktorých

venujú starostlivosť nielen padlým talianskym vojakom ale i rakúsko-uhorským vojakom. Podľa nich sú všetci obeť vojny.

Z Rovereta sme už cestovali do Chamonix, prešli sme asi 22-25 tunelmi rôznych dĺžok. Najdlhší tunel bol tunel pod Mont Blancom. Meria neuveriteľných 11 621 metrov. Večer sme prišli do Chamonix, kde sme mali spať ďalšie tri noci. Po ubytovaní sme si vyšli na vychádzku po meste, kochali sme sa pohľadom na vysoké končiare Savojských Álp. Ráno nás autobus doviezol k observatóriu, kde pôsobil M.R. Štefánik. Očakával nás tam už p. Andrej Michalec zo slovenského veľvyslanectva v Paríži, pani Janny Coutett, zástupkyňa primátora Chamonix. Za Štefánikovu spoločnosť, za účastníkov výletu i za celé Slovensko tu mali byť pietne zavesené venčeky k pamätnej tabuli, venovanej Štefánikovi. Prihovorili sa postupne pán Uhlík, p. Michalec i p. Coutett. Bola to predovšetkým veľmi dojemná chvíľa. Na záver nás p. Coutett poprosila, či by sme neaspievali slovenskú hymnu. Zaspievali sme po jednej slohe našu i českú hymnu. Veď Štefánik bol československý politik, ktorý sa tou najväčšou mierou pričínal o to, aby vlastne slovo československý vzniklo. Pri spievaní oboch hymn sa nám už „hrče“ tlačili do hrdla a mnohým ženám tiekli slzy po tvári. Dojatie ale bolo vidieť na všetkých tvárach. Po skončení tejto pietnej slávnosti boli p. Uhlík, Michalec a členovia výboru Štefánikovej spoločnosti pozvaní k primátorovi Chamonix. My ostatní sme si prezreli i vnútro observatória, kde je pôvodné drevené obloženie, dokonca i nejaký nábytok. V budove sídlia 3 rôzne organizácie. Jedna z nich sa zaoberá výskumom ľadovcov.

Pred obedom sme odišli do Ženevy, kde sme mali dohovorenú prehliadku Paláca národov, kde sídlia niektoré orgány OSN. OSN je medzinárodná organizácia založená 24.10.1945 po ratifikácii Charty OSN. Ciele OSN sú udržiavať medzinárodný mier, bezpečnosť, uskutočňovať medzi národmi spoluprácu vo všetkých oblastiach života. Hlavné orgány OSN sú: Valné zhromaždenie, Rada bezpečnosti, Hospodárska a sociálna rada, Poručenská rada a sekretariát so sídlom v New Yorku a Medzinárodný súdny dvor v Haagu. Mnohé vedľajšie orgány samozrejme sídlia i v Ženeve, ale i v iných mestách. Ako sprievodkyňu sme mali Slovenku, ktorá tam pracuje už 13 rokov a sprevádza v 4 až v 5 rečiach. Videli sme 2 zo 4 najväčších sál. Obidve boli výnimočné, jedna bola v zlatých tónoch a mala kapacitu asi 800 miest. Druhá „španielska“ bola výnimočná stropom, z ktorého viseli „kvaple“ rôznych tvarov a farieb. Ďalšie dve rokovacie sály sme nemohli vidieť, lebo tam prebiehali dôležité zasadania. Bohužiaľ sme pre prísne bezpečnostné opatrenia

Aiguille du Midi

nia nemohli íst pozrieť do záhrady, kde má kryptu pán, ktorý venoval všetky pozemky pod palácom národov. V parku i v Paláci národov sú i významné dary jednotlivých národov, ako napríklad replika pamätníka prvému kozmonautovi sveta pokrytého titánom od bývalého Sovietskeho zväzu. Alebo úžasný obraz z hodvábu z Číny. Kúsok od Paláca Národov na malom námestí je postavená obrovská stolička s jednou zlomenou nohou, ktorá má symbolizovať odpor proti vojne a kladeniu mín. Po prehliadke Ženevského sídla OSN sme sa boli pozrieť na Ženevské jazero a zaujímavú botanicú záhradu na jeho nábreží.

Druhý deň v Chamonix sme venovali ďalšiemu spoznávaníu mesta ale hlavne hôr. S manželom sme sa rozhodli vyviezť lanovkou na vrch Aiguille du Midi vysoký 3842 metrov. Už samotná jazda lanovkou, hlavne druhým úsekom, bol zážitok. Mali sme pocit, že nás od skál delí sotva pár centimetrov. Keďže vrch Aiguille du Midi je špicatý, na všetky strany rozoklaný vrchol, ktorý sa nám z Chamonix javil ako hrot ceruzky, nechceli sme veriť koľko priestoru, koľko terás, rôznych miestností okrem strojovne lanovky obsahoval. Väčšina z nich bola vytesaná do kameňa a mnohé budovy priam prevísali nad terénom. Ponad rozoklaný vrchol bol veľký drevený most. Z terás sme mali 360 stupňový výhľad. prvú terasu sme navštívili tú, na ktorej bol najlepší výhľad na Mont Blanc. Na trasu sme museli vystúpiť po viacerých prudkých schodoch a vtedy som pochopila, že vo výške 3842 metrov je ozaj redší vzduch a na aklimatizáciu prevýšenia skoro 3000 metrov (Chamonix má niečo cez 1000 metrov n .v) nemusí u každého stačiť 15 minútová jazda lanovkou. Na vrchole sme sa zdržali skoro celé dopoludnie kvôli foteniu, pozorovaniu lyžiarov, horolezcov a paraglaidistov. Ďalšia skupina účastníkov výletu sa vyviezla na Montenvers do výšky 1913 m zubačkou, mali tam možnosť navštíviť ľadovú jaskyňu i múzeum kryštálov. M. R. Štefánik vyšiel na Mont Blanc 6-krát. Naposledy v roku 1908 po Bossonskom ľadovci.

V súčasnosti je výstup na Mont Blanc týmto ľadovcom zakázaný pre veľké ľadovcové trhliny a seraky. Na najvyššiu terasu sme sa vyviezli výťahom vysekaným v skale.

Ďalší deň ráno sme sa vydali na spätnú cestu domov smerom na Aostu, Miláno do Bolzana, kde sme mali stráviť poslednú noc. Cestou sme sa dostali do veľkej zápchy, napriek tomu, že diaľnica bola v oboch smeroch štvorprúdová. V Brescii sme zišli z diaľnice a cestovali sme okolo jazera Lago di Garda,

ktoré je ľadovcového pôvodu. Hneď ako sme prišli k jazero nás pán Uhlík upozornil, že sme práve vošli do „iného sveta“ - do subtropického pásma. A skutočne boli odrazu všade oleandre, palmy, kaktusy, pomarančovníky, citrónovníky, kivovníky ale hlavne olivovníky. Rástli tam i ďalšie kríky a kvety, ktoré neviem pomenovať. Okolo jazera stálo veľa starých i nových zaujímavých domov, štýlových hotelov. Cesta západným pobrežím, jazera bola budovaná tesne nad jazero v prudkom skalnatom teréne. Niektoré tunely boli vytesané ešte za Mussoliniho vlády ručne. Ale odvtedy cestu stále vylepšujú, rozširujú, vznikli nové tunely i poltunely. V severnej časti jazera, ktorá vyzerá ako nórsky fjord, sme si urobili zastávku v meste Riva del Garda. Okolo jazera boli

kotvišťa plachetníc, ale hlavne pláže, ktoré sa ťahali po pobreží možno i niekoľko kilometrov. Veľa turistov i miestnych obyvateľov sa tu už opaľovalo a pár odvážlivcov sa i kúpalo. Vysoko nad jazero sa týčili zasnežené hory. Pri tomto jazere, v jeho južnej časti na úzkom

polostrova zabiehajúcim hlboko do jazera v Sirmione, si chcel Štefánik postaviť dom a žiť po svadbe s Julianou Benzoni. Zrejme si vybral toto miesto kvôli priaznivej klíme a jeho podlomenému zdraviu. Po niekoľko hodinovej prestávke sme pokračovali v našej ceste. Ešte veľa kilometrov po tomto údolí bolo možné pozorovať vplyv subtropickej klímy, ťahali sa tam olivovníkov a kivovníkové polia ešte dlho smerom na Bolzano. V Bolzane sme mali naplánovanú návštevu archeologického múzea, kde je umiestnená múmia ľadovcového muža Otziho. V Bolzane nás čakala Jitka Hrušková, bývalá žiačka pána Uhlíka. Vybavila nám ubytovanie a sprevádzala nás centrom mesta. Videli sme úžasný dóm i s práve nacvičujúcim spevokolom, radnicu s práve prebiehajúcim koncertom tirolského súboru. Prešli sme zaujímavou ulicou Portici Laube, kde všetky domy mali podlubie. Potom sme sa vybrali ponad rieku Taveru k pamätníku víťazov, ktorý mal pohnutú históriu, pôvodne tam začali budovať pamätník tirolskí Nemci, Mussolini im ho dal zbúrať a dal tam postaviť taliansky pamätník víťazom.

Ráno po raňajkách sme opäť nastúpili do autobusu a tak sa začal posledný deň nášho výletu, ktorý už nemal veľký program, iba pár technických zastávok a 2 hodiny státia v Innsbrucku. Videli sme cestou i olympijský skokanský mostík. V Innsbrucku sme si pozreli časť centra mesta.

Ešte zopár postrehov, ktoré sa týkali celej cesty. Kto prvýkrát cestuje rakúskymi i talianskymi diaľnicami v Alpách si pripadá akoby sa ocitol v nejakom sci-fi filme. Diaľnica je častokrát postavená na vysokých pylónoch, úsek premostenia Brennerského priesmyku je priam staviteľský zázrak. Tunnel sme v každom smere prekonali možno 40 až 50 a všetky fungovali. Nie ako tých pár slovenských, ktoré sú často odstavené. Ďalej veľmi prekvapilo, že domy v Alpách neboli iba po údoliach ale i na veľmi vysokých prudkých úbočiach Álp a všade okolo nich boli obrozené políčka, hlavne vinice. Trávnaté plochy pozdĺž našej cesty boli vykosené. Domy v Alpách boli 1 až 2 poschodové s typickými drevenými balkónmi. Keď sme prechádzali najpriemyselnejšou časťou Talianska, kde sú stovky, či tisícky podnikov a firiem, tak tieto neboli postavené tak rozšafne ako u nás, ale tesne vedľa seba, aby nezaberali veľa miesta. Keď vidíme ako sa na Slovensku zaberá tá najúrodnejšia pôda na rovinách na výstavbu fabrík a supermarketov a okolo nich veľké vybetónované plochy, je to veľmi smutné a nezodpovedné od našej vlády.

Všetci účastníci sme boli vďační p. Uhlíkovi, že sme mohli spoznať miesta, kde žil a pracoval náš veľikán M.R. Štefánik, že sme trocha mohli vidieť a spoznať Alpy i niektoré mestá.

Ing. Eva Tomisová

Kto sa chce biť, palicu si nájde

Po tom tanci v potoku, nastalo medzi našimi susedmi pozorlivé ticho. Kopaničiari sa priam čudovali. Je to možné? Žeby ten vodný čardáš, či čo to tancovali, bol tetku Kaču prevychoval? Tomu nikto neveril. Skôr čakali, že tento raz si vymyslia na suseda niečo neobyčajné. Skrátka, nastalo ticho pred búrkou.

Keď tu zrazu zahrnelo. Ale z celkom inej strany, ako ľudia čakali. Tetka Kača mali suseda aj z hornej strany, s ktorým si ako tak vychádzali. Býval totiž dostatočne ďaleko od jej chalupy a jej dosahu. No kto sa chce biť, palicu si nájde.

Sused Martin sa k svojej chalupe mohol dostať jedine okolo, lepšie povedané popred dvory našich dvoch výtečníkov. Už raz bolo povedané, že kedysi tieto dva dvory tvorili jedinú parcelu. Roky tak bolo zaužívané, že Martin a jeho rodina užívali prístupovú cestu a nikto proti tomu nič nemal.

Raz ráno sa Martin vybral orať. Príde s koňmi a pluhom po Kačinu chalupu a tu čo vidí! Križom cez trávnatú cestu preložené siahovce. Myslel, že to chlapčiská spravili z roztopaše, keď sa v noci vracali z krčmy. Drevá odložil a pokračoval v ceste na pole. Oral, oral, oral, ako v tej pesničke, ani kolečko sa mu nepolámalo a unavený, ale spokojný sa vracal domov. No pri Kačinej chalupe ho čakalo niečo horšie, ako barikáda siahovíc: samotná gazdiná, naširoko rozkročená bez cesty s rozľahnutými rukami.

„Suseda, a toto má byť čo?“

„Ani hnúť! Po mojím dvóre nigdo chodit nebude!“

„Chodzili tadeto mój tatko aj dzecko, teda budem aj ja a ustúp, lebo keď chicím to bičisko!“

„Čujete ľudzé? Šak on sa mi vyhráza!“ V tom zbadali spodného suseda Štefana, že všetko sleduje pred svojím domom.

„Ščefan, očul si? Čo čučíš jak veš pod chrastú? Šak najprveč prešiel po tvojej zemi.“

„A ty kadze chodíš, keď ideš domov? Nije najprveč po mojím?“

„Ná, to je ničé iné, my sme precaj rodzina!“

„Nech pes sere na takú rodzinu!“ Odplul si Štefan a radšej vošiel do domu.

A tak sa začali nie len susedské, ale aj úradné natahovacky kvôli prechodu popred tetkin Kačín dom. Tetke však nikto nedával za pravdu, lebo sused Martin naozaj iného prístupu do svojho dvora nemal, len popred Štefanov a jej dvor. Ona však mala v ruke, či v zálohe akýsi tromf, s ktorým ešte nevyrukovala. Nakoniec sa jej podarilo priviesť na tvár miesta početnú komisiu pánov z mesta. Tetka behá popred chalupu, ukazuje, vysvetľuje, že to je jej, „súkromný majetek, čo zdzedzila po nebohém Jurovi, nech mu je tam zem lachká“, a ona teda na jeho pamiatku nenechá po svojom šliapať cudzích ľudí.

„Šak toc, Ščefan, sused z dola môže dosvetič, že hovorím pravdu pravdúcu.“

Zavolali teda suseda Štefana. Ten sa trochu ošival, veď s Kačou si užil dosť nepríjemností a táto vec sa ho zhruba ani netýka.

„Povedzte nám, ako je to s tými pozemkami? Veď rovnako sa chodí aj po vašom.“

„Milí pánové, toto celé bol kedisik jeden pozemek. Naši starí rodičjé boli bratjé. Postavili tu dva domi a dvor si rozdzelili napoli, šak to vidzíte. A henkaj Marcinov dzedo sa z naším dzedom podobrém dohodli, že tadeto môže chodzit a dostali na to aj papjér od úradu. Já ho ešče mám opatrený, nech sa líubi pozriet si ho“, a vytiahol z bočného vrecka zažltnutý hárok na ktorom stálo čierne na bielom, že prechod po pozemku tom a tom sa susedovi tomu a tomu úradne povoľuje bez obmedzenia času.

Tetka Kača div neomdlela od jedu. Teda takto! Štefan mal byť tým tromfom a zároveň porazeným v susedskom trojboji. Veď on mal chrániť svoj pozemek a ju takto podrazil akýmsi papierom!

„Vjéš, Ščefan, toto som od teba nečakala. Jác ti za toto ani na pohreb nepójdem!“

A veru ani nešla, lebo tetka Kača zomreli o nejaký rok prv ako strýko Štefan.

Tetkina chalupa stojí dnes opustená a ani do Martinovej už nemá kto prechádzať popred žihlavou zarastený dvor a v Štefanovej chalupe už dávno gazdujú chalupári z mesta.

Alžbeta Cibulková

Leto v Kunerade

Tradične sme sa vybrali na letný tábor v sobotu posledného júlového týždňa. Ako posledné roky, aj teraz sme naložili všetku batožinu, bicykle a ostatné veci potrebné na tábor do nákladiaka a vyrazili do Kuneradu.

Starí členovia sa rýchlo dostali do za-behaných táborových kolají a noví sa tiež veľmi rýchlo prispôbili. Začali sme slávnostným táborákom a ďalej pokračovali podľa programu. Pešia turistika na hrebeň Malej Fatry, cykloturistika či na kúpalisko. Nevynechali sme ani blízke Ra-jecké Teplice a samozrejme ani v tá-bore sme nezaháľali. Desiatky netradič-ných hier a súťaží, zábavu pri táboráku, ale aj služby v ku-chyni sme všetci prežívali tak inten-zívne, že sme ani nestihli sledovať ubiehajúci čas.

Konečne nastal vytúžený a svojim

spôsobom jediný voľný deň tábora. Vonku bolo krásne počasie, preto sme sa po raňajkách všetci presunuli von k ohnisku a počas celého doobedia si každý sám vyrobil cigánsku metlu. Potom prišla ďalšia časť programu. Všetci sa mali prezliecť za cigánov. Tejto úlohy sa všetci zhostili veľmi rýchlo a celkom ochotne a výsledky stáli za to. Keď už boli všetci vystrojení, spravili sme si cigánsky jarmok ako oslavu večer-ného nájdenia pokladu. Pri hudbe sme pod-liezali metlu a spravili sme si alternatívu jarmočnej strelnice. Namiesto zbraní sme používali slamky a vodu a strieľali sme na plameň sviečky. Táto zábavka mala pre-kvapivo veľký úspech. Na spestrenie poo-

bedia každá cigánska rodina dostala za úlohu nacvičiť cigánske divadlo. Každý sa toho zhostil po svojom, ale výsledok bol vynikajúci a všetci sa bavili. Pri večernom táboráku sme si vyhodnotili celotáborový bodovačku a tiež bodovanie izieb.

Ani sme nevedeli ako a už tu bol posledný deň a my sme začali hneď po raňajkách baliť a upratovať. Keď prišiel nákladiak, boli sme už pripravení. Naložili sme veci, spravili neodmysliteľnú záverečnú fot-

ku pred chatou a mohli sme sa vydať na cestu. Počas cesty sme si postupne vybavovali spomienky z prežitého týždňa. Ču-čoriedkový výlet na Martinské hole, betle-hem v Rajeckej Lesnej, cigánska zábava či utorková burza náhradných dielov. Počasie nám tento rok mimoriadne vyšlo a už teraz sa tešíme na budúci rok.

Aj tohtoročný tábor by sme nezvládli bez dobrých ľudí. Touto cestou chceme poďakovať za pomoc firme Popo-Expo, Lekárni na poliklinike za vybavenie lekár-ničky a Nadácii Život za finančný príspe-vok na ubytovanie.

Petra Ištoňová

Detská organizácia Fénix

Z denníka MsP

Dňa 1.7.2009 bolo tel. oznámené na MsP, že občan Starej Turej J.T. rozkopol na Ul. Hurbanovej sklenú výplň na vcho-dových dverách. Hliadka MsP privolala pozorovateľom záchranku, vzhľadom nato, že silne krvácal a na lýtku mu chýbalo cca 5 cm mäsa. Skutočnosť prevzala na dorie-šenie hliadka OO PZ.

Dňa 4.7.2009 hliadka MsP zistila, že neznámy páchatel poškodil mestskú ze-leň v parku pred mestským úradom. Prie-stupku sa dopustil motorovým vozidlom, ktorým vběhol do parku a nevyšimol si, že mu odpadlo evidenčné číslo. Asi o hodinu sa dostavila na MsP vodička M.L.zo Starej Turej a k udalosti sa doznela. Na mieste jej bola udelená bloková pokuta.

Dňa 9.7.2009 počas pešej obchádzky na Ul. SNP hliadka našla v kríkoch pri cuk-rárni 17 ks znakov z motorových vozidiel zn. Ford, Opel, BMW, Renault, Mazda, Suzuki. Skutočnosť bola oznámená a zna-ky odovzdané na oddelenie PZ.

Dňa 16.7.2009 oznámil občan St. Tu-rej, že na autobusovej stanici sa nachá-dza občan rómskej národnosti a snaží sa

ponúkať okoloidúcim tovar. Hliadka na mieste zistila, že sa jedná o S.S. z Nitry, ktorý sa snažil predávať náramkové hodinky. Menovanému bola udelená bloková pokuta.

Dňa 24.7.2009 v ranných hodinách bolo na základe kamerového systému zistené porušenie VZN 9/2002 obyvateľkou mesta Stará Turá A. Z., ktorá si po svojom štvor-nohom miláčikovi neupratala exkrementy. Následne po upozornení hliadkou priestran-stvo poupratovala.

Dňa 31.7.2009 tel. oznámila prac. OD Jednota odcudzenie tovaru neznámymi páchatelmi, ktorí následne utiekli. Taktiež oznámila, že podozrivé osoby majú za OD jednotou zaparkované vozidlo. Hliadka sa dostavila na uvedené miesto do dvoch minút. Páchatelov zadržala priamo vo vozidle. Jednalo sa o: I. K. z P.B. a R. B. z P. B., obaja boli následne predvedení na OO PZ. Keďže zadržané osoby sa už v roku 2009 podobných krádeží dopustili, obaja skončili pre podozrenie z TČ na odbore skráteného vyšetrovania.

Michalec, MsP

Pohár pre víťazky zodvihli nad bulharské more slovenské ruky

Staršie žiačky MBK Stará Turá, presnejšie dievčatá narodené roku 1995 a 1996, lebo tieto dva ročníky budú túto basketbalovú sezónu hrať v tejto kategórii, sa v dňoch 12. – 18.8.2009 zúčastnili Medzinárodného basketbalového turnaja Poseidon 2009 v čiernomorskom bulharskom mestečku Primorsko.

Súperov bolo avizovaných málo. Možno preto, že to bol len 3. ročník a turnaj ešte nie je taký známy, možno preto, ako sme sa neskôr dozvedeli od hlavného organizátora, dievčenský bulharský basket sa topí podobne ako ten náš v problémoch. Nás to ale neodradilo a pojali sme to preto ako rozbehový turnaj do novej sezóny spojený so sústredením, relaxom a utužením kolektívu.

Utorok 11.8.2009 bol naplánovaný odchod o 9:00 stabilne spreď supermarketu Billa v Starej Turej. Naloženie batožiny nás trochu zdržalo, ale o 9:17 sme už vyrazili. Cez Komárno vstup do Maďarska, ďalej po diaľnici do Budapešti smer Szeged, odbočiť dolava na rumunský hraničný prechod Nadlac, v ktorom sa bez problémov dohovorieť po slovensky. Cesta ďalej pokračovala cez rumunské mestá Arad, Sibiu, Pitesti, južným obchvatom Bukurešti na hraničný prechod Giurgiu – Ruse. Túto hranicu tvorí aj „naša“ rieka Dunaj. Len v týchto končinách je trochu širšia. Tachometer na aute ukázal približne 1000 metrov. Tam naša cesta ale nekončila, preto po vykonaní hraničnej kontroly dve vozidlá VW Carravelle uháňali cez vnútrozemie Bulharska do cieľovej stanice Primorsko, kde sme dorazili 12.8.2009 niečo po deviatej hodine miestneho času. Áno miestneho, lebo Bulharsko a vlastne už aj Rumunsko majú oproti nám hodinový posun.

Ihneď po ubytovaní nasledovalo zoznámenie s okolím a poobede samozrejme výbeh na pláž a prvé kúpanie v mori. Večer sa organizačný štáb zúčastnil vylosovania a oboznámenia s priebehom turnaja. Osobne som bol dosť sklamaný, keď sme sa dozvedeli, že dievčatá budú hrať všetky zápasy vonku o 8:30 resp. 9:45 a chlapci v hale. Protestoval som, že chlapci sú na tom predsa len fyzicky lepšie a mali by mať dievčatám možnosť hrať tiež v hale. Neuspel som, no v priebehu nasledujúcich dní sa ukázalo, že vonkajšia hracia plocha bola na tom určite lepšie. Oproti hale tam totiž aspoň povieval čerstvý vietor od mora. V hale bolo dusno, horúco, bez citelnejšej výmeny čerstvého vzduchu.

Podme ale k vylosovaniu. 13.8. nás o 9:45 čakal zápas s bulharským družstvom Rakovski 2, 14.8. voľný deň, 18.8. taktiež 9:45 Rakovski 1, 16.8. o 8:30 ďalšie Bulharky Vida Basket a posledný zápas 17.8. o 8:30 Astana Kazachstan.

Večera, prvá noc nie v moc prepychovej ubytovni, budiček o 7:30, krátky rozbeh vonku, raňajky a odchod na zápas. V podstate sa to stal ranný rituál pre nasledujúce dni. Hracia plocha bola v podstate cez ulicu, takže sme sa nemuseli ponáhľať, ale celý organizačný štáb zaujímali aj súperky, preto sme sa boli pozrieť aj na prvý zápas Astany. A hneď bolo jasné, že to bude jeden z tých silnejších súperov. Našťastie nás čakal až posledný deň a ja som dievčatám veril. Poznám ich už niekoľko rokov a viem, že keď sa rozbehnú nad slabšími súpermi, je to potom nezastaviteľný kolos.

Čo sa malo stať, stalo sa. Prvý zápas s Rakovski 2 skončil v náš prospech 85:12. Druhý voľný deň sme využili na tréningovanie, leňošenie na pláži, plávanie a poobedný priateľský zápas s chlapcami s Ruse skončil taktiež našim víťazstvom. Ako druhý súper nás čakal Rakovski 1. Nakoľko ale ich dvojka deň predtým vyhrala nad Rakovski 1, asi sa zľakli silného súpera a vraj ukončili svoje pôsobenie na turnaji. Asi 15 minút pred začiatkom zápasu však nejaké družstvo dorazilo. Bol to mix Rakovski 1 a Rakovski 2. Nám to ale nevadilo a dievčatá vyhrali 60:25. Na podvečer sme dohodli ďalší priateľský zápas. Astana Kazachstan tam totiž mala aj staršie dievčatá (ročník 94 a 93) a požiadali nás o priateľský zápas. Povedali sme si, je to príprava, berieme. Aj keď taktika kazašského trénera asi bola jednoznačná. Prečítať našu hru aby v posledný deň mohol udrieť. I keď sme tento zápas prehrali, naše dievčatá si ale uvedomovali, že o nič nešlo, hlavné bolo nezraňiť sa. To sa aj podarilo. Zranenie nebolo žiadne. Mali sme síce nejaké žalúdočné problémy a dva úpaly, po 24 hodinách ale bolo po problémoch. O deň neskôr nasledovalo ďalšie turnajové víťazstvo nad Vida Basket 62:26 a v pondelok ráno o 8:30 v podstate finálový zápas dvoch zatiaľ neporazených Astana Kazachstan a MBK Stará Turá. Prvú štvrtinu síce vyhrala Astana 12:8, ale na viac nezamali. Nezastaviteľný kolos bol rozbehnutý a po záverečnej štvrtine bolo skóre jednoznačne pre naše dievčatá 56:37.

Po večernom záverečnom vyhodnotení tak pohár pre víťazky zodvihli nad bulharské more slovenské ruky. Hráčky MBK Stará Turá sa stali víťazkami 3.

ročníka Medzinárodného basketbalového turnaja Poseidon 2009, v najlepšej päťke turnaja nechýbali Ajka Potúčková a Kika Čelešová, ktorá bola vyhodnotená aj ako najlepšia hráčka celého turnaja.

Večer ešte diskoteka pre všetky zúčastnené družstvá, po polnoci večierka a ráno odchod domov podobnou trasou ako bola cesta tam. Jediná slovenská výprava v zložení Bajaniová Gabriela, Borová Silvia, Brišková Petra, Čelešová Kristína, Dlouhá Magdaléna, Držíková Miroslava, Málková Michaela, Masárová Barbora, Minárechová Kristína, Moravčíková Tatiana, Nedorostová Radka, Potúčková Andrea, Tóthová Katarína, trénerka Pažická Julka a vodiči Bajani Šaro, Moravčík Jozef a Minárech Miloš za tónov piesne We are the Champions v podaní skupiny Queen opusťala hotelový komplex Černomorec v Primorsku.

Všetkým hráčkam patrí vďaka za reprezentáciu, rodičom za podporu, sponzorom za finančnú pomoc a realizačnému tímu za bezproblémové zvládnutie turnaja POSEIDON 2009.

Taktiež ďakujem mestu Stará Turá a INFOTURu - informačnej kancelárii mesta Stará Turá za poskytnuté informačné a obrazové materiály o našom meste a Slovensku. Všetky skončili v rukách súperov a môžem Vás ubezpečiť, že mnohí to so záujmom študovali.

Miloš Minárech
Stará Turá

www.mbkstaratura.sk

Záhradkárské okienko

Ani po dovolenkovom období nekončí naša starostlivosť o záhradu.

Posledné rajčiny stále môžeme ochrániť proti hubovitým chorobám postrekom Tanos 50 W, ktorého ochranná doba je len 3 dni.

V prvej dekáde septembra sa v našej oblasti dá úspešne aplikovať proti mînerke pôrovej postrek Reldan 40 EC.

Po zbere plodín v prípade väčšieho zaburinenia pôdy doporučujeme použiť i chemickú likvidáciu. Používajú sa tzv. totálne herbicidy postrekom na list, napr. Fondo, Garlon, Kaput, Roundup Biaktiv, Touchdown, Basta 15.

S blížiacim sa chladným počasím pozorujeme i sfahovanie sa myši a potkanov do blízkosti obydli a domov. Krmovinové nástrahy je treba ukladať vopred, aby sa nepremnožili v nových teritóriách. Osvedčené prípravky sú Deration, Ratimor, Ratmex, Rodentic Fast, Baraki a lepidlo v tubách Bio Stop, No Rat.

„Tekuté spracovanie“ ovocia a následné uskladňovanie úrody je treba dobre pripraviť a priebežne kontrolovať. Na kvasenie sa pridávajú vinné kvasinky spolu so živnou soľou. Spolu maximálne stimulujú rast a rozmnožovanie kvasiniek v mušte.

Muštomer sleduje množstvo cukru v sledovanom roztoku, pričom jeden dielik zodpovedá 1kg cukru na 10 litrov vody pri 20°C. Rozsah sa pohybuje od 27 do 10 dielikov.

Cukromer sa používa podobne, no na zrelosť kvasu pred pálením. Kvasením sa znižuje cukratosť a zvyšuje obsah alkoholu. Kvas sa považuje za súci na pálenie pri dosiahnutí dvoch dielikov. Rozsah sa pohybuje od 8 do 0 dielikov.

Liehomer sleduje stupeň alkoholu a rozsah prístroja sa pohybuje podľa potreby od 100° do 0°. Presnejšie sú spojené s teplomerom a nastavené na 20°C, spolu s dodávanou prepočítavacou tabuľkou.

Na kvasenie sa jednoznačne odporúčajú nádoby s väčším objemom a kónickým tvarom – tzv. kade.

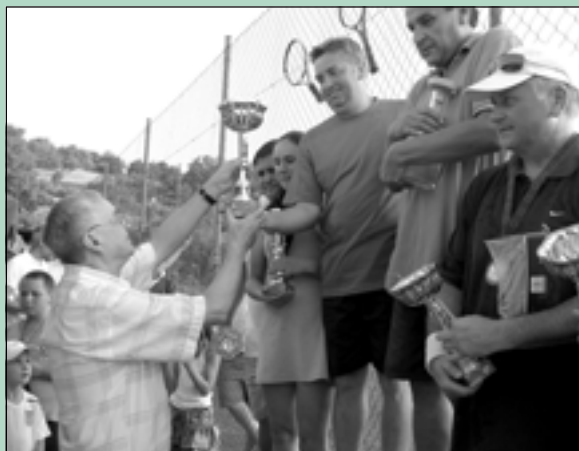
tel.: 7763485

Váš partner nielen pre záhradu

TENISTI OSLAVOVALI

Dňa 8.8.2009 sa za krásneho letného počasia uskutočnil v areáli ZT OSKORUŠA Stará Turá jubilejný 10. ročník československého tenisového turnaja priateľstva v losovaných štvorhrách „OSKORUŠA CUP 2009“. Turnaj slávnostne zahájila primátorka nášho mesta Ing. Anna Halinárová.

Víťzami sa stali Ing Richard Bunčiak /Stará Turá/ s Miroslavom Blažom /Trenčín/, na druhom mieste sa umiestnila Lenka Otépková /Kunovice/ s Petrom Majerníkom /Piešťany/ a na treťom mieste Oto Magál /Stará Turá/ s Jozefom Horňákom /NovéMesto n/V/.

Ceny víťazom odovzdal humorom nezabudnuteľný Stanislav Šteпка z Radošinského naivného divadla, ktorý spolu so speváčkou legendou Pavlom Hammelom, Mirkom Potťajom a moravskou cimbalovkou Mirka Minxu boli odzobami spoločenského večera tejto pohodovej tenisovej akcie.

Ing. Igor Slezáček, predseda ZT Oskoruša

FUTBAL

Úvod súťaže: striedavo úspešne

Na zápas s nováčikom súťaže - do Hornej Čausy - sme vycestovali dňa 9.8.2009 s presvedčením, že získame plný počet bodov. Žiaľ, už od úvodného zapískania sme nezačali dobre. Domáci sa do nás pustili s odhodlaním, vyhraf za každú cenu. To sa im aj za výdatnej pomoci našich hráčov podarilo. Nezachytili sme úvod, stred bol bezduchý a na záver zápasu sme celkom vyhoreli. No a nezmyselné vylúčenie nášho hráča Kubáňa za „kopnutie súpera bez lopty v neprerušenej hre“ (tento zákrok nemohol rozhodca vidieť), nám dopomohlo k tomu, že sme nezachránili ani jeden bod. V nadstavenom čase domáci strhli víťazstvo na svoju stranu, keď v 93. minúte nám strelili gól - 1:0. Treba však vyzdvihnúť výkon brankára Viskupa, ktorý v najťažších chvíľach svojimi zákrokmi zabránil ešte potupnejšej prehre.

Dorastenci vyhrali doma s mužstvom Nitrianske Pravno 5:0. Góly strelili: 2x Sadloň, 2x Jaroš, 1x Majtáš.

Zodpovedným prístupom v tomto stretnutí ukázali aj svojim starším spo-

lureprezentantom, ako sa bojuje o body.

Po desiatich minútach sme videli futbal

Na domácej pôde sme dňa 16.8.2009 privítali nováčika súťaže z Hornej Poruby. Na zápas nastúpili hráči: Kucharovič - Antálek (Makara), Arbecík, Štefik, Mocko - kapitán, Pollák, Maroš (Sládek), Durec, Denk, Magula (Suchý), Peterka. Úvod stretnutia nám opäť nevyšiel a hostia pohrozili nebezpečnými protiútokmi. Znova nás podržal brankár výborným a sústredeným výkonom, keď do ôsmej minúty zneskodnil 3 šance hostí. Po tejto hrozbe sme sa zobudili a začali sme plniť taktické pokyny trénera, čo sa ukázalo ako správne. Samozrejme prišlo i korenie futbalu - góly. V 35. minúte skóroval Peterka - 1:0. Maroš sa blýsol gólom do šatne v 45 minúte - 2:0. Po prestávke poistovali výsledok: Antálek v 65. minúte - 3:0 a v 76. minúte opäť Peterka - 4:0.

Hralo sa slušne, zápas rozhodoval s prehladom p. Nagy, ktorý udelil 2 žlté karty.

Dorastencom sa v Dubodielí nedarilo, vo vyrovnanom stretnutí neskórovali a prehrali 2:0.

František Redaj, prezident MFK

Úspešný turnaj najmladších futbalistov

Dňa 16. 8.2009 sa konal v Starej Turej futbalový turnaj našich najmladších futbalistov s ročníkom narodenia 2000 a mladších za účasti mužstiev Nitry, Trnavy, Myjavy, Púchova, Piešťan a nášho MFK. Bola to skúška nášho mužstva, ktorého mali preveriť kluby zvučných mien. I napriek tomu, že tréner Peter Minárik pracuje s mužstvom krátku dobu, bolo vidieť výrazný postup. Jeho prístup k deťom je príkladný a zodpovedný, o čom svedčia aj výsledky. Naši mladí futbalisti hrali veľmi vyrovnane zápasy so všetkými súpermi. Porazili Lokomotívu Trnava 5:0 a FC Nitru 3:1. Tesne prehrali s FK Púchov

3:2 a Spartakom Myjava 2:1. Len víťaz turnaja ich porazil vyšším rozdielom a to 5:1. Naše mladé nádeje skončili v celkovom poradí na 4-tom mieste.

Najlepším hráčom turnaja bol Maroš Urbaník z FK Púchov, najlepším strelcom sa stal Patrik Chudý z PFK Piešťany a najlepším brankárom bol Oliver Ádler z FC Nitra. Najmladším hráčom bol náš reprezentant Ján Záhora narodený v roku 2002.

Turnaj by bolo ťažké zorganizovať bez podpory rodičov a sponzorov, ktorým tou-

to cestou ďakujeme. Sponzormi turnaja boli: Elster, Pinex, Sevotech, Topvar, Stanislav Švehla, Miroslav Švok a Jozef Pecho. Poďakovanie patrí hlavnému manažérovi a poriadateľom Igorovi Sekerkerovi, Petrovi Minárikovi, Lubošovi Andrášikovi a Rudolfovi Herákovovi.

Ing. Ján Hodermarský

Celkové poradie mužstiev

1. PFK Piešťany	15 bodov
2. FK Púchov	10 bodov
3. Spartak Myjava	9 bodov
4. MFK Stará Turá	6 bodov
5. FK Lokomotíva Trnava	5 Bodov
6. FC Nitra	0 bodov

Účastníci turnaja: Kolár Jakub, Marták Rastislav, Sekerka Daniel, Dzuro Tomáš, Liška Lukáš, Bezák Matúš, Druk Adrián, Vrzala Tomáš. Dolný rad zľava: Otrubný Adrián, Ando Filip, Záhora Ján, Masár Timotej, Andrášik Martin. V pozadí tréner Peter Minárik

STAROTURIANSKY SPRAVODAJCA, mesačník obyvateľov mesta Stará Turá, ročník XVII., číslo 9 - september 2009. Vydáva mesto Stará Turá, www.staratura.sk. Adresa redakcie a inzertného oddelenia: Mestský úrad, Ul. SNP 1/2, 916 01 Stará Turá, tel. (032) 7461615, 746 1611, fax 7764276, e-mail: media@staratura.sk, msu@staratura.sk. Redakčná rada: Mgr. Ján Tomeš - predseda, (zastupca@staratura.sk), Ján Mikláš, Mgr. Anna Chmurová, Bc. Zuzana Zigová, Ing. Gustáv Rumánek, Věra Teplíčková, Jana Roháčková. Šéfredaktor: Ján Mikláš, (032) 746 1615, 0905446984, mail: media@staratura.sk. Zalomenie, tlač a distribúcia: Vydavateľstvo DELTA, Jiří Foldyna, e-mail: delta@naex.sk, www.delta.ismo.sk, tel. 0905259315. Vychádza začiatkom každého mesiaca. Uzavierka čísla je vždy do 15. v predchádzajúcom mesiaci. Za vecnú správnosť príspevkov zodpovedajú autori. Redakcia si vyhradzuje právo príspevky stylisticky upravovať, zostručňovať, prípadne i neuverejniť. Za obsah platenej inzercie a reklamy zodpovedá inzerent (objednávateľ). Zaslane rukopisy, fotografie, kresby - ak to nebolo dohodnuté inak, redakcia nevracia. Registrácia: EV 2849/08. Cena reklamy: 0,49 eura/1 cm², 0,66 eura/1 cm² (16 str). Vlastníkom tohto periodika je mesto Stará Turá.

© DELTA